

EUROBAROMETR 68

OPINIA PUBLICZNA W UNII EUROPEJSKIEJ

JESIEŃ 2007

RAPORT KRAJOWY

POLSKA

Badanie zostało zamówione i koordynowane przez Dyрекję Generalną ds. Komunikacji Społecznej Komisji Europejskiej.

Raport opracowany dla Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.

Niniejszy dokument nie prezentuje punktu widzenia Komisji Europejskiej.
Interpretacje i opinie przedstawione w raporcie są wyłącznie opiniami autorki.

WSTĘP	5
1. OPINIA PUBLICZNA W POLSCE: KONTEKST	6
1.1 Zadowolenie z życia	6
1.2 Oczekiwania na przyszłość	7
1.3 Ocena sytuacji gospodarczej Polski	9
1.4 Zaufanie do instytucji krajowych	10
1.5 Problemy najważniejsze dla Polski	11
2. CZŁONKOSTWO POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ	13
2.1 Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej	13
2.2 Korzyści z członkostwa	14
2.3 Zaufanie do Unii Europejskiej	15
2.4 Zaufanie do instytucji europejskich	16
2.5 Ocena kierunku biegu spraw w Unii Europejskiej	17
3. EUROPEJCZYCY I UNIA EUROPEJSKA	18
3.1 Zrozumienie zasad działania Unii Europejskiej	18
3.2 Znajomość instytucji europejskich	19
3.3 Poczucie zaangażowania w sprawy europejskie	20
3.4 Poczucie wpływu na sprawy UE	21
3.5 Ocena wpływu Polski na sprawy UE	22
3.6 Opinie na temat uwzględniania w UE interesów Polski	23
3.7 Rola UE w wybranych obszarach	25
3.8 Stopień poinformowania społeczeństwa o sprawach UE	26
4. DALSZA INTEGRACJA EUROPEJSKA	27
4.1 Właściwy szczebel do podejmowania decyzji w wybranych obszarach	27
4.2 Poparcie dla Europejskiej Unii Monetarnej	28
4.3 Poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej	29
4.4 Poparcie dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa	30
4.5 Poparcie dla dalszego rozszerzenia Unii Europejskiej	31
4.6 Poparcie dla idei zróżnicowanego tempa integracji	32
4.7 Oczekiwania wobec integracji europejskiej w najbliższych latach	33
5. UNIA EUROPEJSKA I MEDIA	35
5.1 Zaufanie Polaków do mediów	35
5.2 Wizerunek UE w polskich mediach	36
5.3 Obecność tematyki europejskiej w polskich mediach	38
PODSUMOWANIE	40
METODOLOGIA	42
KWESTIONARIUSZ	44

Dla Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce raport opracowała **Agata Zadrozna**.

WSTĘP

W niniejszym raporcie zaprezentowane zostały wyniki najnowszej edycji badania Eurobarometr przeprowadzonego na zlecenie Komisji Europejskiej przez konsorcjum TNS Opinion & Social, stworzone przez Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe. W Polsce badanie zrealizowano pomiędzy 22 września a 3 listopada 2007 roku, na reprezentatywnej próbie 1000 osób w wieku 15 i więcej lat, metodą wywiadu bezpośredniego w domu respondenta.

Sondaże Eurobarometru przeprowadzane są regularnie we wszystkich państwach Unii Europejskiej, krajach kandydujących: Turcji, Chorwacji i Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, a także na terytorium Cypru Północnego. Ich wyniki publikowane są w postaci ogólnodostępnych raportów. Raporty krajowe powstają dwa razy w roku w celu bardziej szczegółowego przedstawienia głównych trendów w opinii publicznej w poszczególnych państwach członkowskich.

Raport składa się z pięciu rozdziałów. Pierwszy z nich dotyczy ogólnego kontekstu opinii publicznej w Polsce, czyli zagadnień takich jak poczucie zadowolenia z życia, oczekiwania na przyszłość, a także zaufanie do krajowych instytucji i najważniejsze problemy dla kraju.

W rozdziale drugim przedstawione zostały opinie Polaków na temat członkostwa Polski w Unii Europejskiej i zaufania do instytucji europejskich, a rozdział trzeci poświęcony jest analizie zaangażowania Polaków w sprawy Unii Europejskiej oraz opinii na temat roli Polski w UE i wpływu UE na Polskę.

W rozdziale czwartym poruszono zagadnienia związane z poparciem dla różnych form rozwoju integracji europejskiej, natomiast rozdział piąty dotyczy zaufania do mediów i oceny obecności tematyki europejskiej w polskich mediach.

Wszędzie tam, gdzie występowały istotne różnice pomiędzy grupami respondentów, wyniki badania zostały zaprezentowane w podziale ze względu na zmienne socjodemograficzne, takie jak wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania.

Wyniki Eurobarometru zanalizowane zostały w podziale na cztery grupy wiekowe: 15-24 lata, 25-39 lat, 40-54 lat oraz 55 i więcej lat. Tam, gdzie w raporcie mowa jest o najmłodszych respondentach, oznacza to grupę wiekową 15-24 lata. Natomiast najstarsi respondenci to osoby należące do grupy 55 i więcej lat.

Wykształcenie jest w tym badaniu mierzone wiekiem zakończenia nauki i podzielone na kategorie: 15 lat lub mniej, od 16 do 19 lat oraz 20 lat i więcej. Dla uproszczenia w raporcie przyjęto, że osoby, które zakończyły naukę w wieku 15 lub mniej lat, mają wykształcenie podstawowe, natomiast osoby, które uczyły się do 20 roku życia lub dłużej posiadają wykształcenie wyższe. Zawsze, gdy w raporcie mowa jest o średniej europejskiej, chodzi o średnią dla 27 państw członkowskich Unii Europejskiej.

W raporcie pojawia się także podział na „nowe” i „stare” państwa UE. Poprzez „stare” państwa UE rozumiane są: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy. „Nowe” państwa członkowskie UE to: Bułgaria, Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Węgry.

Jeśli na ilustrujących tekst wykresach odsetki odpowiedzi nie sumują się do 100 oznacza to, że pominięte zostały odpowiedzi „nie wiem” i „trudno powiedzieć”.

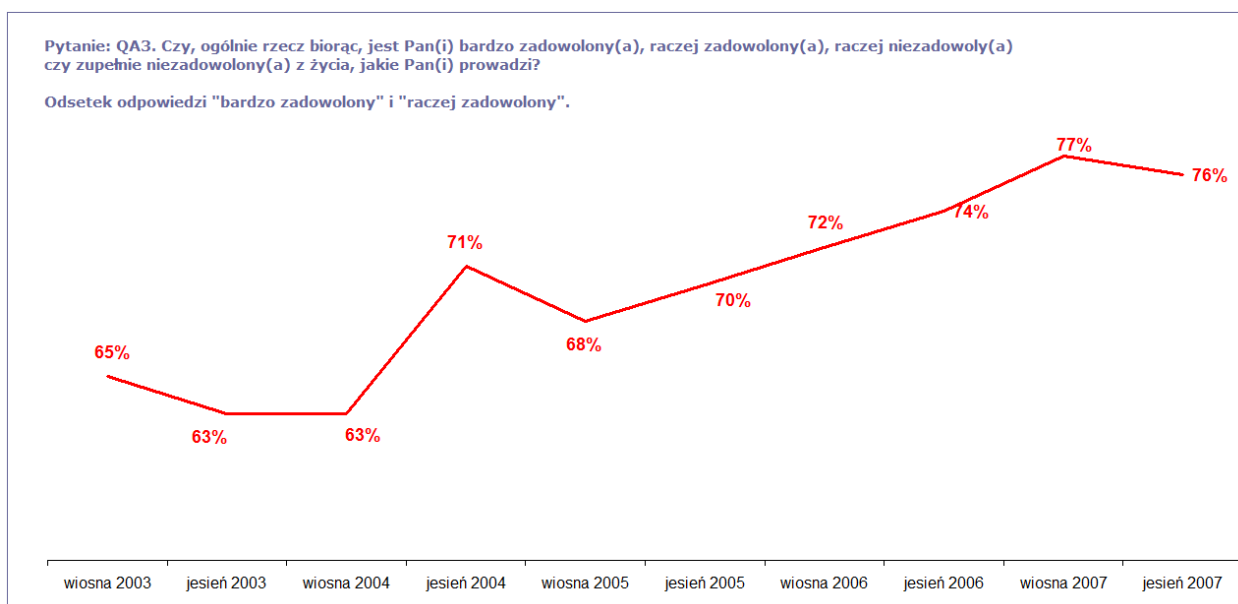
1. OPINIA PUBLICZNA W POLSCE: KONTEKST

1.1 Zadowolenie z życia

- Ponad trzy czwarte Polaków jest zadowolone ze swojego życia

Ponad trzy czwarte Polaków (76%) deklaruje zadowolenie ze swojej sytuacji życiowej. Przeciwnego zdania jest co czwarty (23%) ankietowany, a co setny (1%) nie potrafi się na ten temat jednoznacznie wypowiedzieć.

Poziom zadowolenia z życia nie zmienił się w polskim społeczeństwie w sposób istotny przez ostatnie pół roku.

Zadowolenie z życia jest tym większe im niższy jest wiek respondentów. Najwyższy odsetek osób zadowolonych został odnotowany wśród 15-24-latków (87%), a najniższy wśród ankietowanych w wieku 55 i więcej lat (66%). Respondenci z wykształceniem podstawowym (60%) deklarują satysfakcję z prowadzonego życia znacznie rzadziej od osób z wykształceniem wyższym (84%). Osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne częściej są zadowolone ze swojego życia (81%) niż osoby przyznające się do poglądów lewicowych (72%). Najbardziej zadowolone ze swojego życia grupy w polskim społeczeństwie to osoby zajmujące kierownicze stanowiska (93%) oraz uczniowie i studenci (91%). Zaś najmniej zadowolonych jest wśród bezrobotnych (56%) oraz emerytów i rencistów (68%).

Odsetek Polaków deklarujących zadowolenie z życia jakie prowadzą jest nieznacznie niższy od średniego w Unii Europejskiej (80%), jednak mieszkańcy naszego kraju odczuwają zadowolenie z życia zdecydowanie częściej niż przeciętnie mieszkańcy nowych państw członkowskich Wspólnoty (65%).

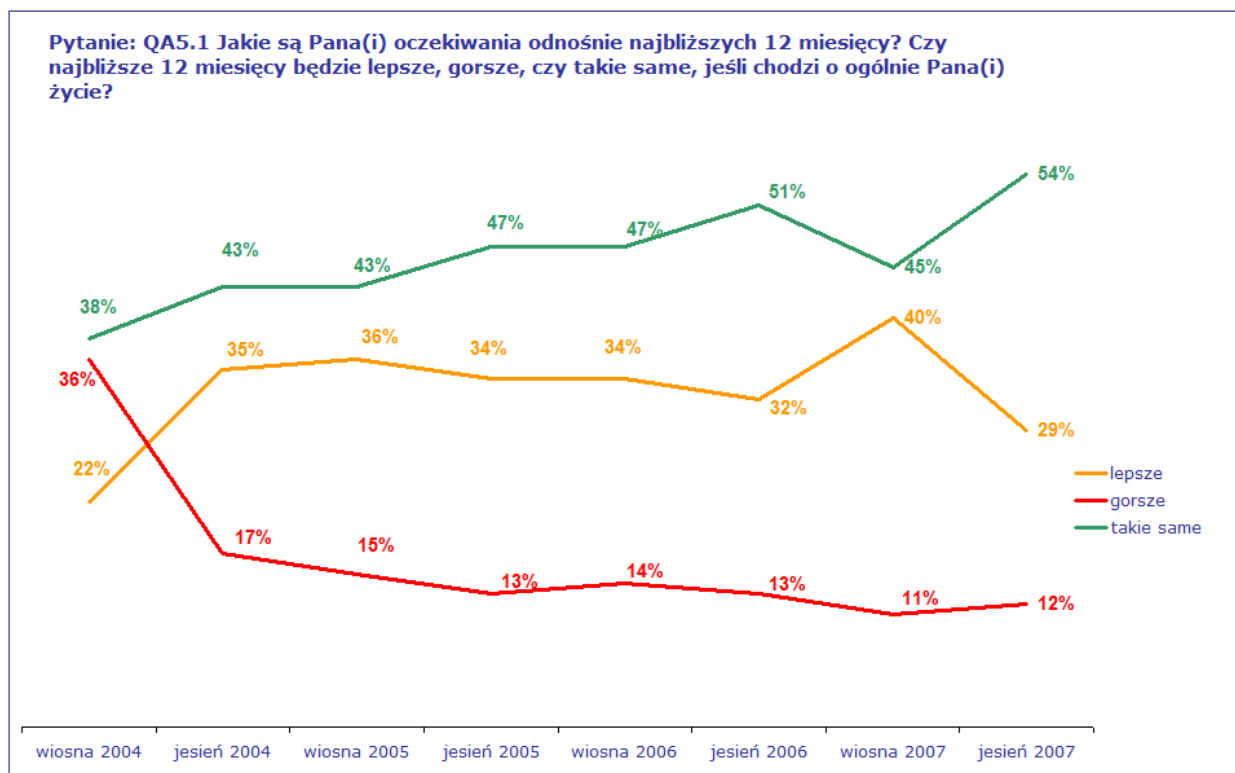
Polakom daleko jeszcze do powszechnego optymizmu Duńczyków (98%), Holendrów (96%), Szwedów (96%), Finów (95%) czy mieszkańców Luksemburga (94%). Są jednak zadowoleni ze swojej sytuacji życiowej znacznie częściej od Bułgarów (38%), Rumunów (49%), Węgrów (52%) oraz Portugalczyków (55%).

1.2 Oczekiwanie na przyszłość

- Większość Polaków nie oczekuje zmian w swojej sytuacji życiowej

Ponad połowa ankietowanych Polaków (54%) nie spodziewa się w ciągu najbliższych 12 miesięcy żadnych zmian w swoim życiu – ani na lepsze, ani na gorsze. 29% wierzy, że najbliższy rok okaże się dla nich lepszy. Zaś 12% obawia się pogorszenia swojej sytuacji życiowej.

Przed rokiem oczekiwania respondentów były podobne – 32% spodziewało się poprawy, 13% pogorszenia, a 51% sądziło, że nic się nie zmieni.

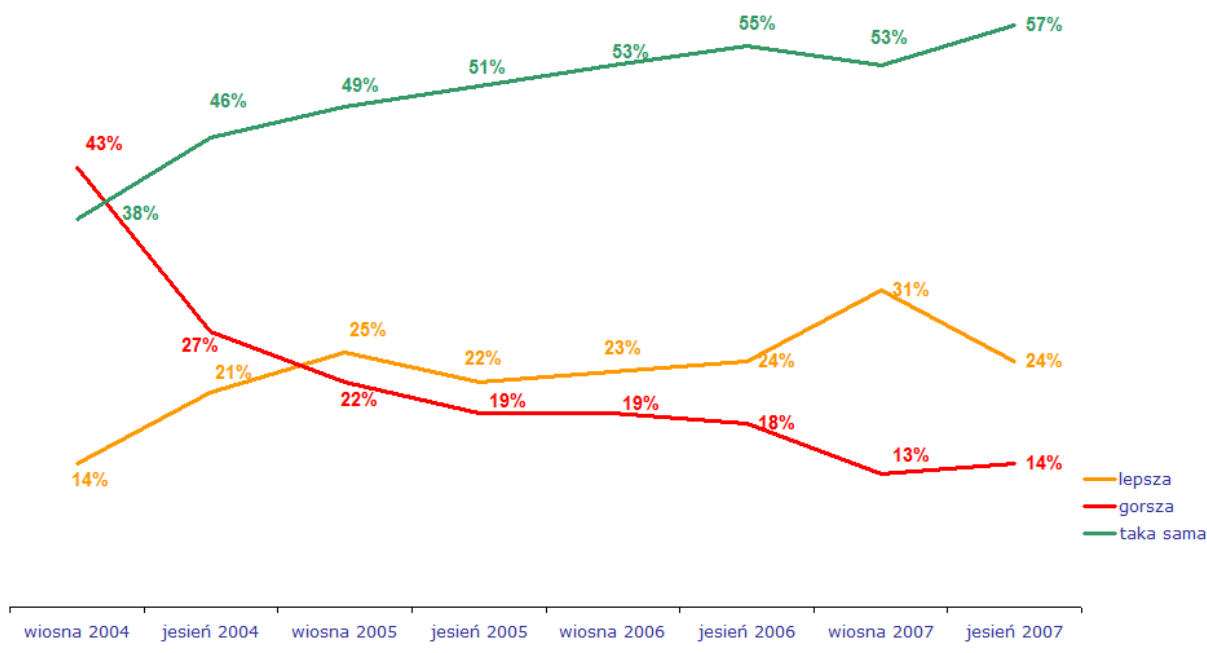

Zmian na lepsze w swoim życiu spodziewają się najczęściej najmłodsi respondenci (46%), uczniowie i studenci (47%), pracownicy umysłowi (41%), a także osoby z wyższym wykształceniem (35%) oraz określające swoje poglądy polityczne jako prawicowe (35%). Przeciwnie – zmian na gorsze – obawiają się częściej od ogółu Polaków najstarsi respondenci (16%), osoby z wykształceniem podstawowym (19%), badani deklarujący lewicowe poglądy polityczne (18%) oraz bezrobotni i pracownicy umysłowi (po 17%).

Oczekiwania Polaków w stosunku do najbliższego roku nie różnią się znacząco od przewidywań pozostałych mieszkańców UE (30%) i to zarówno nowych (29%), jak i starych państw członkowskich (30%). Pozytywnie o najbliższej przyszłości wypowiadają się najczęściej Szwedzi (42%) i Rumuni (41%). Obawy najczęściej wyrażają natomiast Węgrzy (37%) i Czesi (27%).

Przewidywania respondentów dotyczące sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w najbliższych 12 miesiącach są nieco mniej optymistyczne od przewidywań dotyczących ogólnie sytuacji życiowej. Podobnie jak przed rokiem poprawy w tym względzie spodziewa się co czwarty respondent (24%). Mniej niż jesienią 2006 roku jest natomiast osób, które oczekują pogorszenia sytuacji finansowej swojego gospodarstwa domowego (14% w porównaniu do 18%). 57% Polaków uważa, że nic się w ich domach pod względem finansowym nie zmieni (rok temu 55%).

Pytanie: QA5.4 Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych 12 miesięcy? Czy najbliższe 12 miesięcy będzie lepsze, gorsze, czy takie same, jeśli chodzi o sytuację finansową Pana(i) gospodarstwa domowego?

Największymi optymistami odnośnie sytuacji finansowej swojego gospodarstwa domowego są 15-24-latkowie (37%), 25-34-latkowie (35%) oraz uczniowie i studenci (36%). Pogorszenia swojej sytuacji finansowej obawiają się natomiast częściej od ogółu Polaków osoby w wieku 55 i więcej lat (20%) oraz z wykształceniem podstawowym (24%), a także emeryci i renciści (20%) oraz pracujący na własny rachunek (20%).

Odsetek Polaków oczekujących poprawy sytuacji finansowej swojego gospodarstwa domowego w ciągu najbliższych 12 miesięcy nie odbiega od średniej europejskiej (24%), a także od średniej dla nowych państw członkowskich UE (25%).

Największymi optymistami, jeśli chodzi o własną sytuację finansową są Rumuni (39%), Szwedzi (37%) i Estończycy (35%). Pogorszenia najczęściej obawiają się Węgrzy (48%), Czesi (38%) i mieszkańcy Cypru (36%).

Zdecydowana większość (69%) Polaków jest przekonana, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy nic się nie zmieni w ich osobistej sytuacji zawodowej. Podobnie było przed rokiem (65%), jednak obecnie mniej jest osób, które obawiają się pogorszenia swojej pozycji na rynku pracy (5% w porównaniu do 9%). 18% ankietowanych (rok temu 17%) spodziewa się poprawy swojej sytuacji zawodowej w nadchodzącym roku.

Poprawy swojej sytuacji zawodowej oczekują najczęściej osoby w wieku 15-24 lat (29%) oraz 25-34 lat (28%), a także pracownicy umysłowi (28%) i osoby pracujące na własny rachunek (27%). Pogorszenia swojej sytuacji zawodowej boją się, częściej od ogółu, badani z wykształceniem podstawowym (9%), pracujący na własny rachunek (11%), gospodynie domowe (11%) i bezrobotni (12%).

Odsetek Polaków, którzy spodziewają się poprawy swojej sytuacji zawodowej, jest nieco niższy od średniej europejskiej (22%), lecz nie odbiega od przeciętnego dla nowych państw członkowskich (19%). Najwięcej optymistów w tym względzie jest wśród Litwinów (32%), Szwedów (30%), Estończyków (29%) i Francuzów (29%). Odsetek pesymistów jest natomiast najwyższy wśród mieszkańców Węgier (23%).

1.3 Ocena sytuacji gospodarczej Polski

Polacy coraz bardziej optymistycznie postrzegają sytuację gospodarczą w kraju

W polskim społeczeństwie coraz wyraźniej rysuje się tendencja do optymistycznego patrzenia na przyszłość polskiej gospodarki i rynku pracy. Przed rokiem poprawę sytuacji gospodarczej w najbliższych 12 miesiącach przewidywało 18% Polaków, obecnie odsetek ten sięga 28%. Jednocześnie znacząco zmniejszył się udział wśród respondentów osób spodziewających się pogorszenia w polskiej gospodarce – z 34% do 14%. Podobnie odsetek Polaków, którzy oczekują poprawy sytuacji na rynku pracy, wzrósł z 26% do 37%, a spodziewających się pogorszenia w tej kwestii spadł z 29% do 11%.

Najczęściej poprawy sytuacji gospodarczej Polski spodziewają się uczniowie i studenci (39%), natomiast pogorszenia osoby w wieku 40-54 lat (20%) oraz gospodynie domowe (22%). Poprawę sytuacji na polskim rynku pracy przewidują częściej od ogółu 15-24-latki (46%), uczniowie i studenci (50%) oraz pracujący na własny rachunek (47%). Pogorszenia obawiają się najczęściej gospodynie domowe (24%).

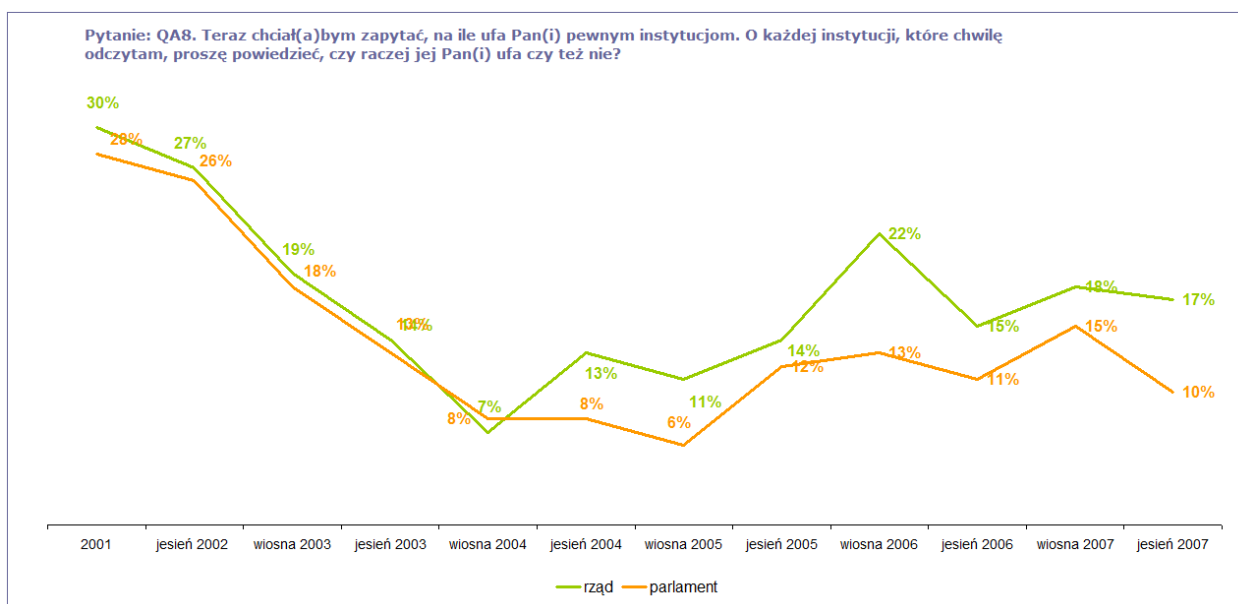
Polacy są większymi od ogółu Europejczyków (24%) optymistami w kwestii oceny ewolucji sytuacji gospodarczej swojego kraju w najbliższym roku. Dużo częściej spodziewają się także poprawy sytuacji na rynku pracy – średnia dla UE to 26%.

Odsetek respondentów spodziewających się poprawy sytuacji gospodarczej w swoim kraju najwyższy jest na Malcie (35%) i w Rumunii (34%), a osób oczekujących polepszenia sytuacji na rynku pracy na Litwie (45%) i w Szwecji (38%). Najwięcej pesymistów w kwestii przyszłej sytuacji gospodarczej swojego kraju jest wśród mieszkańców Cypru (55%) i Węgier (53%), natomiast w kwestii sytuacji na rynku pracy na Węgrzech (53%).

1.4 Zaufanie do instytucji krajowych

- Jesienią 2007 roku zaufanie do parlamentu było w Polsce najniższe w UE

Jesienią 2007 roku jedynie co dziesiąty Polak (10%) deklarował zaufanie do parlamentu. Nieco więcej, bo 17%, ufało rządowi. Należy zaznaczyć, że sondaż realizowany był w Polsce pomiędzy 26 września a 17 października, a więc jeszcze przed ostatnimi wyborami parlamentarnymi. Tym samym powyższe wyniki odnoszą się do Sejmu i Senatu poprzedniej kadencji oraz do rządu Jarosława Kaczyńskiego.

Rząd Jarosława Kaczyńskiego największym zaufaniem cieszył się wśród osób w wieku 55 lub więcej lat (26%), z wykształceniem podstawowym (24%) i deklarujących prawicowe poglądy polityczne (31%). Respondenci w wieku 55 i więcej lat (13%) oraz przyznający się do prawicowych poglądów (17%) częściej od ogółu Polaków darzyli zaufaniem także parlament poprzedniej kadencji.

W całej Unii Europejskiej rządowi swojego kraju ufa co trzeci obywatel (34%), a więc zdecydowanie więcej niż wśród Polaków. Zaufanie do rządu najwyższe jest w Luksemburgu (65%) i w Estonii (62%). Poza Polską najniższe jest ono w Bułgarii (16%) i na Łotwie (19%), a we wszystkich nowych państwach członkowskich UE wynosi 21%.

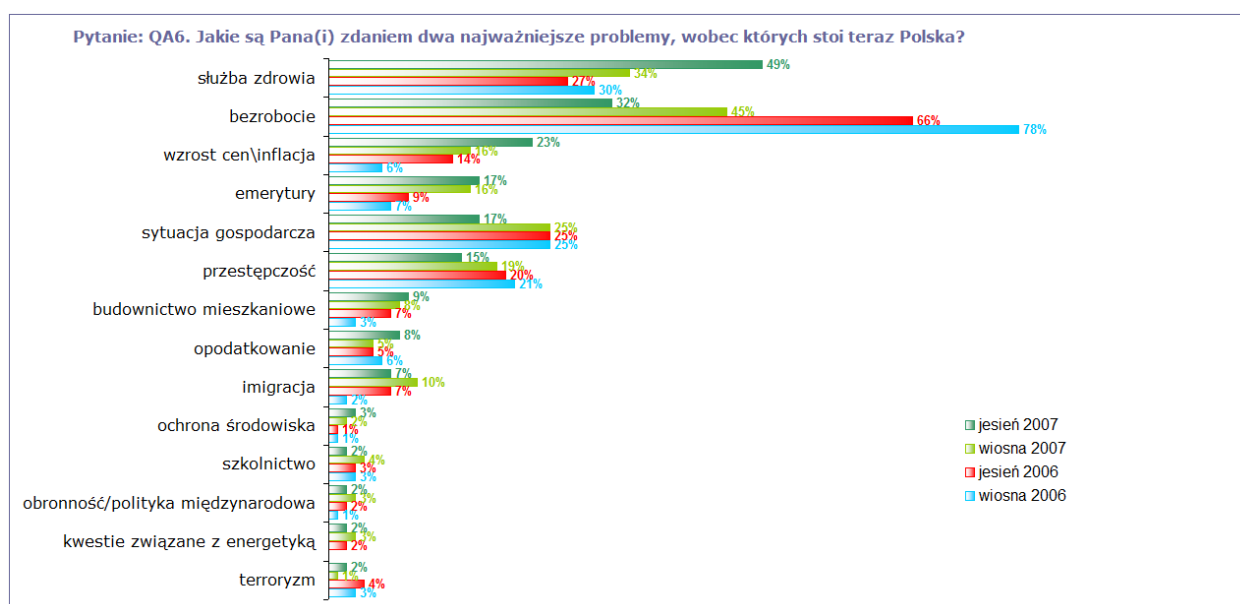
Parlamentowi swojego kraju ufa 35% mieszkańców Unii Europejskiej, jednak w nowych państwach członkowskich odsetek ten wynosi jedynie 16%. Zaufanie do parlamentu zdecydowanie najwyższe jest w Danii (74%) i w Finlandii (65%), a najniższe w Bułgarii (11%), na Litwie (13%) oraz w Polsce (10%).

1.5 Problemy najważniejsze dla Polski

- Poprawa sytuacji służby zdrowia jest w odczuciu społecznym największym wyzwaniem dla kraju

Za najważniejszy problem, przed którym stoi obecnie Polska, respondenci uważają sytuację w służbie zdrowia (49% wskazań jako jeden z dwóch najważniejszych problemów). Bezrobocie, dotychczas uważane za najistotniejszy problem, znalazło się na drugim miejscu. Wskazuje na nie 32% respondentów.

Kolejne miejsca w rankingu problemów stojących przed Polską zajmują inflacja (23%), emerytury (17%), sytuacja gospodarcza (17%) i przestępczość (15%). Polacy bardzo rzadko wymieniają w tym kontekście: terroryzm, energetykę, obronność i politykę międzynarodową, szkolnictwo oraz ochronę środowiska – odsetek wskazań nie przekracza w ich przypadku 3%.

Znacznie częściej niż w poprzednich sondażach jako jeden z dwóch najważniejszych problemów wobec których stoi obecnie Polska wskazywana jest służba zdrowia (49% w porównaniu do 34% pół roku temu). Bezrobocie nie jest już postrzegane jako największy problem naszego kraju – odsetek wskazań zmniejszył się z 78% wiosną 2006 roku do 32% obecnie.

Z sondażu na sondaż rosną obawy Polaków związane z inflacją – wiosną 2006 roku za jeden z dwóch najważniejszych problemów uważało ją 6% badanych, obecnie już co czwarty (23%).

Emerytury są teraz (17%) wskazywane jako jeden z najważniejszych problemów dużo częściej niż przed rokiem (9%) i porównywalnie często, jak pół roku temu. Sytuacja gospodarcza jest zaś problemem dostrzeganym rzadziej niż jeszcze pół roku temu (17% wobec 25%).

W porównaniu z sytuacją sprzed pół roku rzadziej za jeden z najważniejszych problemów uważane są przestępczość (15% wobec 21%) oraz imigracja (7% wobec 10%). Nieznacznie częściej wskazywane jest natomiast opodatkowanie (8% wobec 5%).

Przestępczość stosunkowo najczęściej wymieniają osoby w wieku 15-24 lat (19%) oraz 55 i więcej lat (20%), a także gospodynie domowe (21%) i robotnicy (20%). Na sytuację gospodarczą najczęściej wskazują osoby pracujące na własny rachunek (32%).

Wzrostu cen obawiają się częściej niż przeciętnie osoby w wieku 25-39 lat (26%) oraz 40-54 lat (26%), a także osoby z wykształceniem średnim (26%) i robotnicy (30%). Podatki za jeden z dwóch najważniejszych problemów, przed którymi stoi Polska, najczęściej uważają osoby pracujące na własny rachunek (22%).

Problem bezrobocia dostrzegają w największym stopniu badani w wieku 15-24 lat (47%), a także bezrobotni (52%) oraz uczniowie i studenci (46%), natomiast system opieki zdrowotnej najczęściej wskazują osoby w wieku 40-54 lat (53%) i z wykształceniem wyższym (54%).

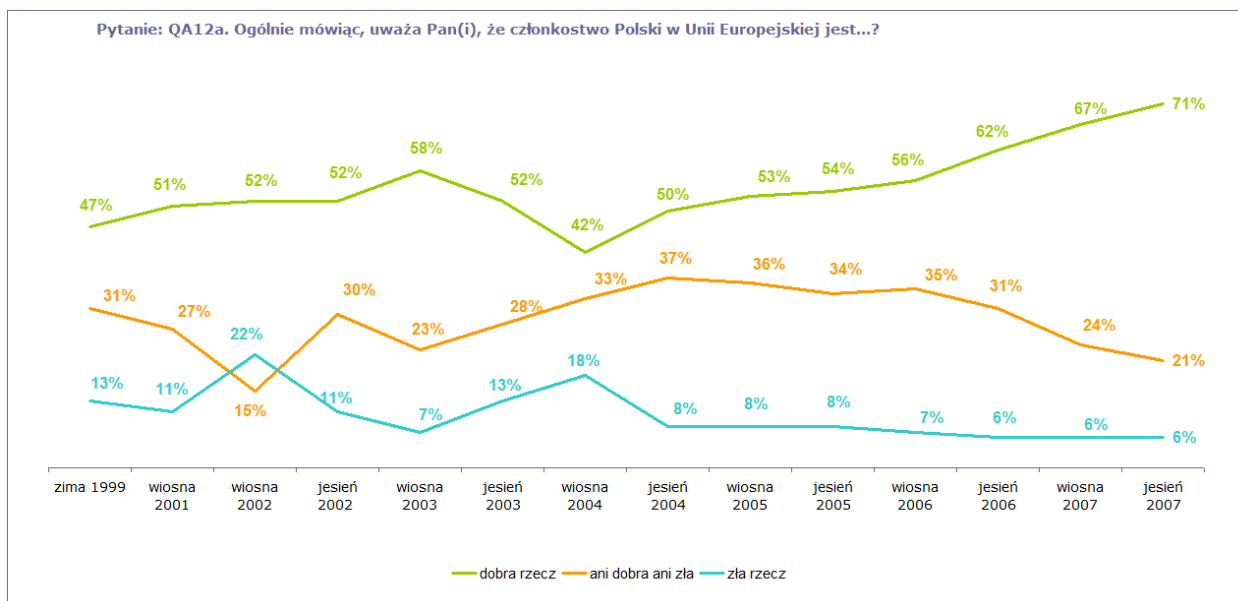
W Unii Europejskiej za najważniejsze problemy stojące przed poszczególnymi krajami uważane są bezrobocie (27% - odsetek ten jest niższy niż w Polsce), przestępczość (24% wobec 15% w Polsce) oraz służba zdrowia (21% wobec 49%). Europejczycy częściej niż Polacy wskazują terroryzm (10%), imigrację (15%), szkolnictwo (9%) i ochronę środowiska (7%).

2. CZŁONKOSTWO POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

2.1 Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej

- Dalszy wzrost poparcia dla członkostwa w UE

Nadal rośnie poparcie społeczeństwa dla członkostwa Polski w UE. Prawie trzy czwarte (71%) ankietowanych uważa je za dobrą rzecz. Jednocześnie zmniejsza się systematycznie liczba Polaków obojętnie odnoszących się do członkostwa Polski w UE (21%). Odsetek przeciwników członkostwa pozostaje na niezmiennie niskim poziomie.

W przededniu wejścia Polski do Unii Europejskiej jedynie 42% badanych Polaków uważało członkostwo za dobrą rzecz. Od tego czasu udział osób podzielających tę opinię wzrósł o 29 punktów procentowych.

Najczęściej członkostwo Polski w Unii Europejskiej za dobrą rzecz uważają osoby w wieku 25-39 lat (77%), z wykształceniem wyższym (82%), mieszkające w dużych miastach (78%), uczniowie i studenci (83%), a także osoby o prawicowych poglądach politycznych (77%) oraz zajmujące kierownicze stanowiska (90%). Odsetek przeciwników członkostwa kształtuje się natomiast na podobnie niskim poziomie we wszystkich grupach respondentów.

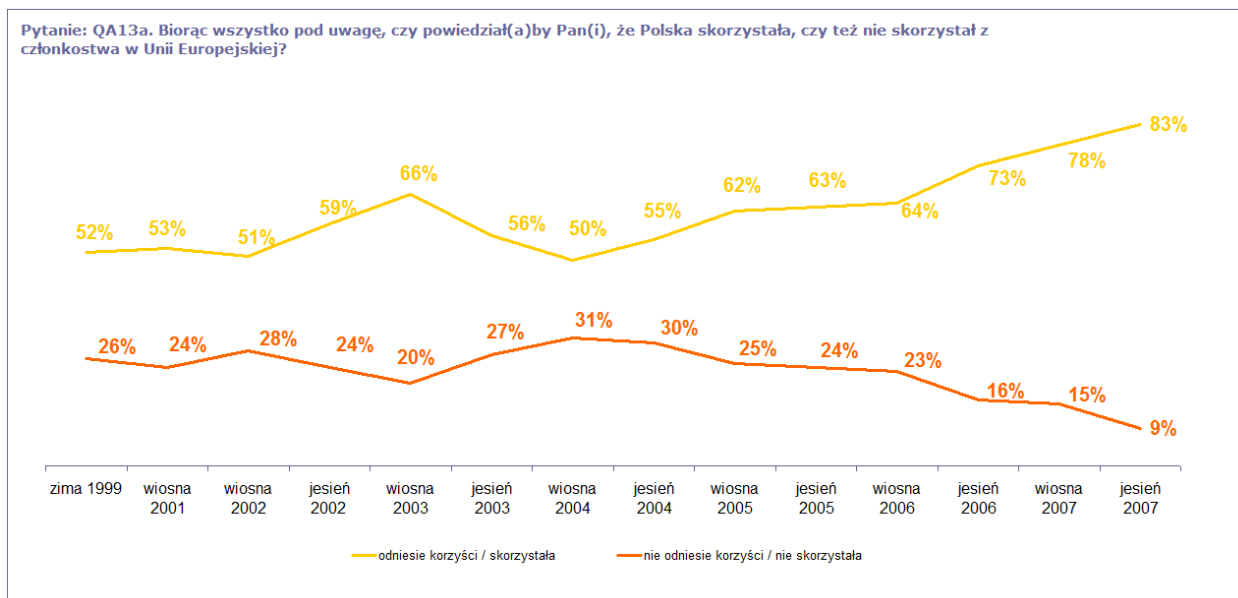
Polacy dużo częściej niż ogół Europejczyków (58%) uważają członkostwo swojego kraju w UE za coś dobrego. Postrzegają je również pozytywniej niż przeciętnie mieszkańcy „nowych” państw członkowskich UE (62%) i dużo pozytywniej niż mieszkańcy „starych” państw UE (57%).

Najwyższy odsetek zwolenników członkostwa w Unii Europejskiej odnotowano tradycyjnie w Luksemburgu (82%) i Holandii (79%). Najwięcej osób uważających członkostwo w UE za coś złego jest wśród Brytyjczyków (34%), Łotyszy (37%) i Austriaków (38%).

2.2 Korzyści z członkostwa

- Rośnie odsetek Polaków przekonanych, że nasz kraj skorzystał na członkostwie w UE

Od wejścia do Unii Europejskiej stale zwiększa się odsetek osób, które uważają, że Polska skorzystała na członkostwie. Obecnie uważa tak 83% Polaków, zaś przeciwną opinię wyraża jedynie 9%. Pozostałe osoby nie mają na ten temat zdania.

Wiosną 2004 roku tylko co drugi Polak (50%) oczekiwał, że członkostwo Polski w Unii Europejskiej przyniesie korzyści. Od tego czasu odsetek osób uważających, że nasz kraj odniósł korzyści z członkostwa wzrósł o 33 punkty procentowe.

O korzyściach wynikających dla Polski z członkostwa najczęściej przekonani są respondenci w wieku 15-24 lat (88%), uczniowie i studenci (93%) oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska (90%). Przeciwnego zdania są najczęściej osoby z wykształceniem podstawowym (14%).

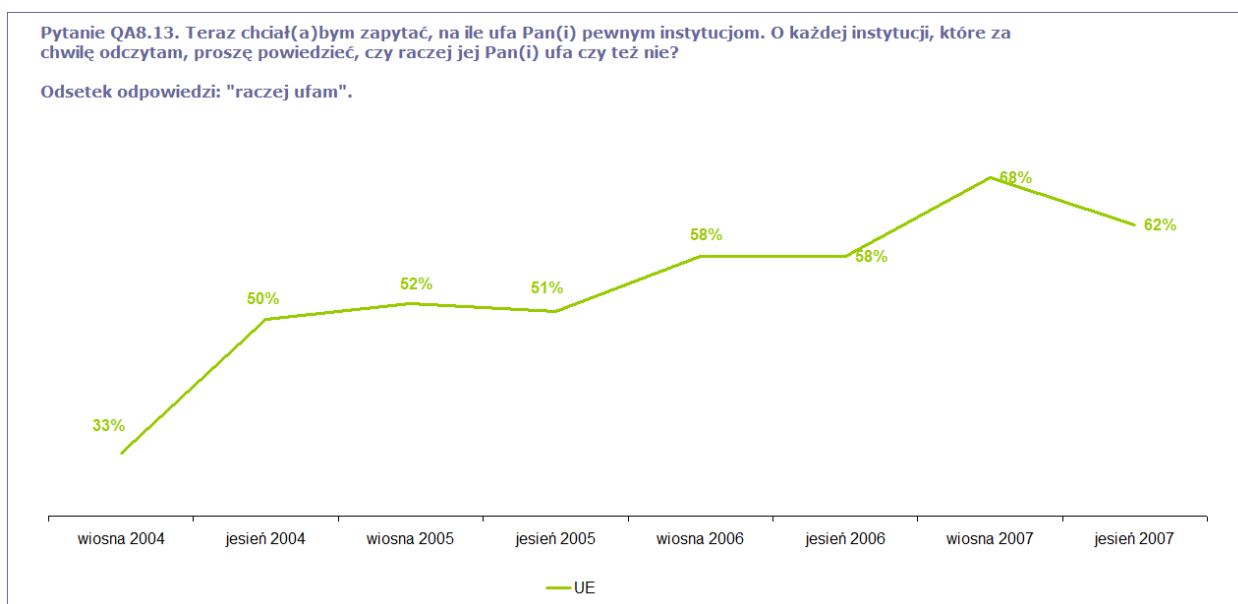
Odsetek Polaków przekonanych, że nasz kraj skorzystał na członkostwie w UE, zdecydowanie przewyższa średnią dla UE (58%) oraz średnią dla "nowych" państw członkowskich (69%). Korzyści z przystąpienia do Unii Europejskiej najczęściej zauważają Irlandczycy (87%), oraz Litwini (81%). Zaś najmniej takich osób jest wśród mieszkańców Wielkiej Brytanii i Cypru (po 37%), a także Austrii i Węgier (po 42%).

2.3 Zaufanie do Unii Europejskiej

- Zaufanie do UE utrzymuje się w Polsce na poziomie przewyższającym średnią dla UE

Mimo nieznacznego obniżenia poziomu zaufania do Unii Europejskiej (obniżka o 6 pkt. proc. – z 68% wiosną 2007 do 62% obecnie), wciąż pozostaje ono zdecydowanie wyższe niż notowane wiosną 2004, w przededniu wstąpienia do UE, kiedy wynosiło 33%. Zdecydowanie przekracza także średnią dla UE (48%).

Nie ufa Unii Europejskiej co piąty (21%) Polak i wskaźnik ten wzrósł o 3 punkty procentowe w porównaniu z poprzednim badaniem

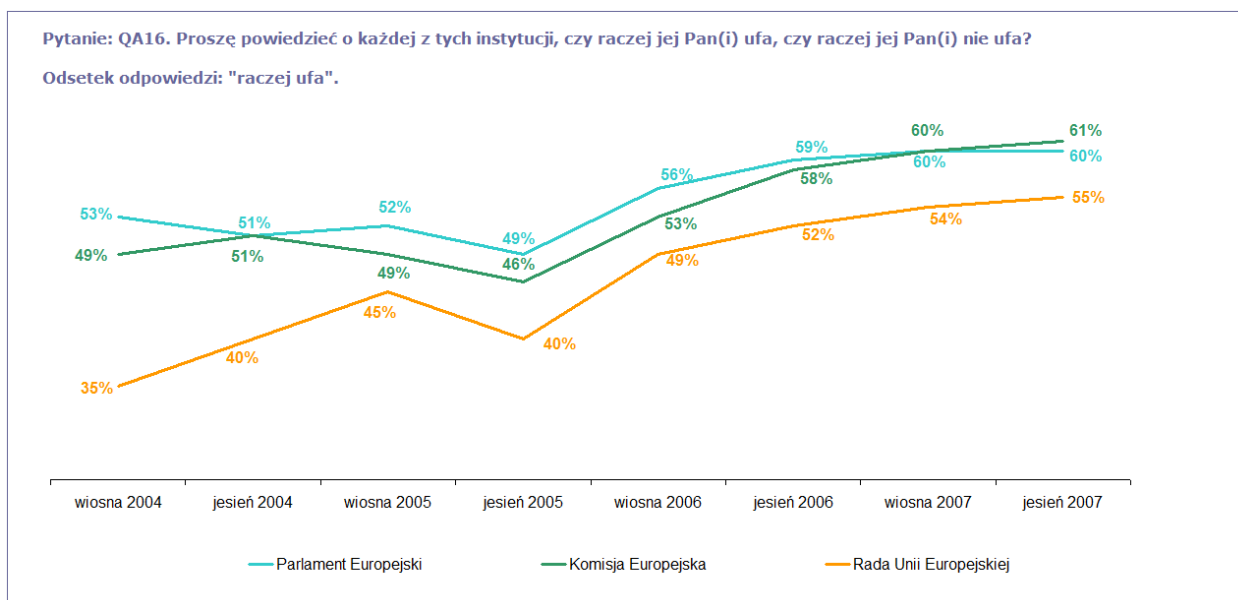
Unię Europejską największym zaufaniem darzą 15-24-latkowie (71%), uczniowie i studenci (76%) oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska (76%). Rzadziej ufają UE respondenci w wieku 55 i więcej lat (55%), z wykształceniem podstawowym (49%) oraz gospodynie domowe (49%).

Deklarowane zaufanie Polaków do Unii Europejskiej zdecydowanie przekracza unijną średnią (48%) oraz średnią dla „starych” państw członkowskich (55%) i kształtuje się na poziomie średniej dla „nowych” państw członkowskich (62%). Unii Europejskiej najbardziej ufają Rumuni (68%), Estończycy (67%), Grecy i Belgowie (po 65%). Najniższe zaufanie do UE jest w Wielkiej Brytanii (25%).

2.4 Zaufanie do instytucji europejskich

- Zaufanie do instytucji europejskich utrzymuje się w Polsce na wysokim poziomie

Zaufanie do instytucji europejskich ustabilizowało się w Polsce na wysokim poziomie. Największym zaufaniem cieszą się w naszym kraju Komisja Europejska (61%) i Parlament Europejski (60%). Nieznacznie niższy jest poziom zaufania do Rady Unii Europejskiej (55%). Europejskiemu Bankowi Centralnemu ufa 45% Polaków.

Obecny poziom zaufania do instytucji europejskich jest wyższy od notowanego wiosną 2004 roku, czyli w momencie, gdy Polska wstępowała do UE. Parlamentowi Europejskiemu ufało wówczas 53% Polaków (o 7 punktów procentowych mniej niż obecnie), Komisji Europejskiej 49% (o 12 punktów procentowych mniej), Radzie Unii Europejskiej 35% (o 20 punktów procentowych mniej), a Europejskiemu Bankowi Centralnemu 33% (o 12 punktów procentowych mniej).

Parlamentowi Europejskiemu najbardziej ufają 25-39-latkowie (71%), osoby z wyższym wykształceniem (71%), deklarujące lewicowe poglądy polityczne (70%) oraz zajmujące kierownicze stanowiska (83%).

Komisja Europejska największe zaufanie wzbudza w 25-39-latkach (71%), osobach z wyższym wykształceniem (72%), uczniach i studentach (74%), osobach o lewicowych poglądach politycznych (73%) oraz zajmujących kierownicze stanowiska (84%).

Rada Unii Europejskiej największym zaufaniem cieszy się wśród badanych w wieku 25-39 lat (65%), z wyższym wykształceniem (68%), uczniów i studentów (68%), o lewicowych poglądach politycznych (66%), a także ankietowanych zajmujących kierownicze stanowiska (84%).

Europejskiemu Bankowi Centralnemu najbardziej ufają Polacy z wyższym wykształceniem (60%), w wieku 25-39 lat (56%) oraz uczniowie i studenci (55%).

W Unii Europejskiej Parlamentowi Europejskiemu ufa średnio 55% respondentów, Komisji Europejskiej - 50%, a Radzie Unii Europejskiej - 44%. Czyli w każdym przypadku mniej niż w Polsce. Inaczej jest, jeśli chodzi o Europejski Bank Centralny, któremu ufa 47% Europejczyków i odsetek ten jest wyższy niż wśród Polaków.

Poziom zaufania do Parlamentu Europejskiego jest najwyższy w Grecji (77%), Rumunii (72%), Słowacji i Danii (po 70%). Najniższy jest on zaś w Wielkiej Brytanii (25%) i na Łotwie (44%). Komisja Europejska największym zaufaniem cieszy się w Grecji (69%) i Belgii (67%), a najmniejszym w Wielkiej Brytanii (22%) i na Łotwie (39%). Radzie Unii Europejskiej najbardziej ufają Grecy (68%), a najmniej Brytyjczycy (17%). Zaufanie do UE najwyższe jest w Holandii (76%), a najniższe w Wielkiej Brytanii (26%).

2.5 Ocena kierunku biegu spraw w Unii Europejskiej

- Zdecydowana większość Polaków sądzi, że sprawy w Unii Europejskiej idą w dobrym kierunku

Prawie dwie trzecie Polaków (64%) uważa, że sprawy w Unii Europejskiej idą w dobrym kierunku. Przeciwnego zdania jest jedynie 8% respondentów, 15% twierdzi, że sprawy nie idą ani w złym, ani w dobrym kierunku, natomiast 13% nie ma na ten temat zdania.

Przed rokiem 55% osób pozytywnie oceniało bieg spraw w UE. 15% respondentów było przeciwnego zdania.

Najbardziej zadowolone z kierunku biegu spraw w Unii Europejskiej są osoby w wieku 15-24 lat (78%) oraz uczniowie i studenci (85%). Najrzadziej sądzą tak badani w wieku 55 i więcej lat (55%) oraz respondenci z wykształceniem podstawowym (49%).

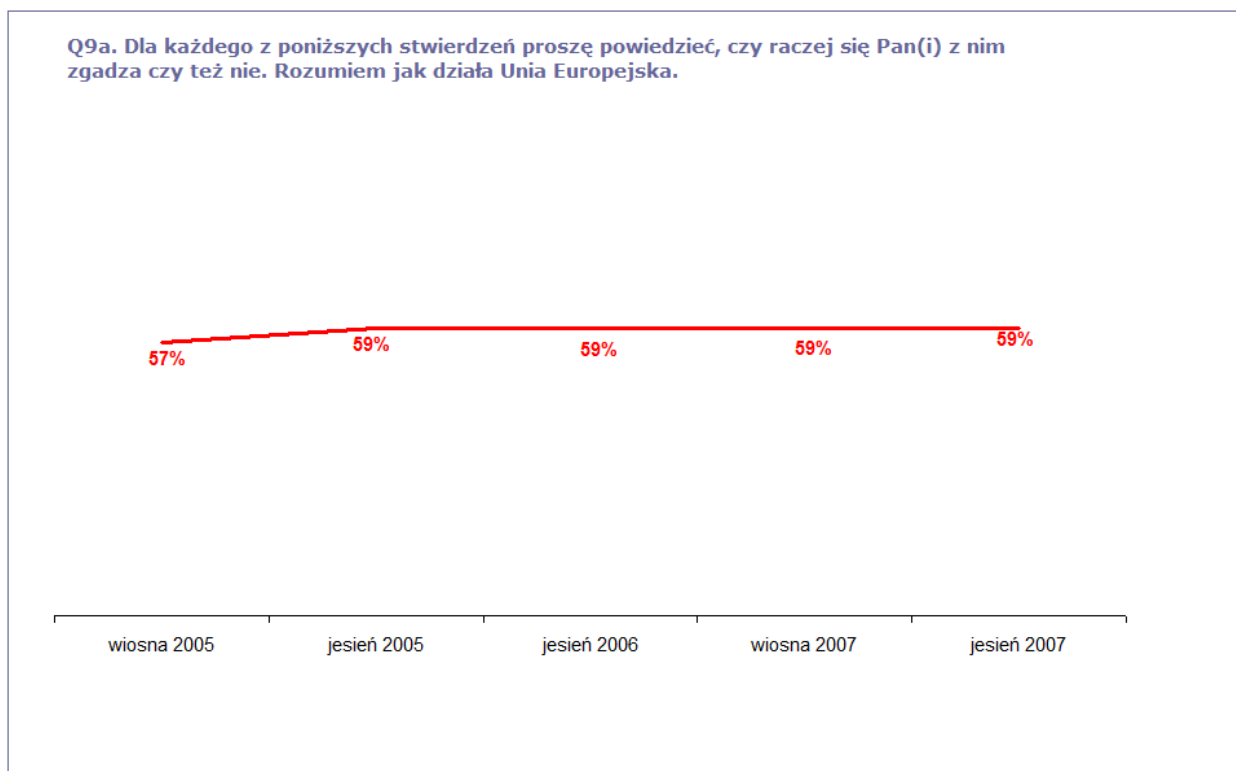
Średnio w Unii Europejskiej 40% ankietowanych uważa, że sprawy idą w dobrym kierunku – to zdecydowanie mniej niż w Polsce oraz średnio w "nowych" państwach członkowskich (56%). Poza Polakami najczęściej podzielają tę opinię mieszkańcy Estonii (63%) i Rumunii (60%). Najrzadziej tego zdania są natomiast Brytyjczycy i Włosi (po 26%).

3. EUROPEJCZYCY I UNIA EUROPEJSKA

3.1 Zrozumienie zasad działania Unii Europejskiej

- Sześciu na dziesięciu Polaków deklaruje, że wie jak działa Unia Europejska

59% Polaków deklaruje, że rozumie, jak działa Unia Europejska. Wskaźnik ten – najwyższy w całej UE – utrzymuje się na stałym poziomie od przeszło dwóch lat. Co trzeci respondent (32%) przyznaje, że nie wie jak działa UE. Pozostali nie potrafią na to pytanie jednoznacznie odpowiedzieć.

Przekonanie o zrozumieniu zasad funkcjonowania UE najwyższe jest wśród 25-39-latków (67%), uczniów i studentów (69%), osób zajmujących kierownicze stanowiska (79%), pracowników umysłowych (71%) oraz mieszkańców dużych miast (66%). Do niezrozumienia zasad działania UE przyznają się natomiast najczęściej osoby z wykształceniem podstawowym (63%), w wieku 55 i więcej lat (46%).

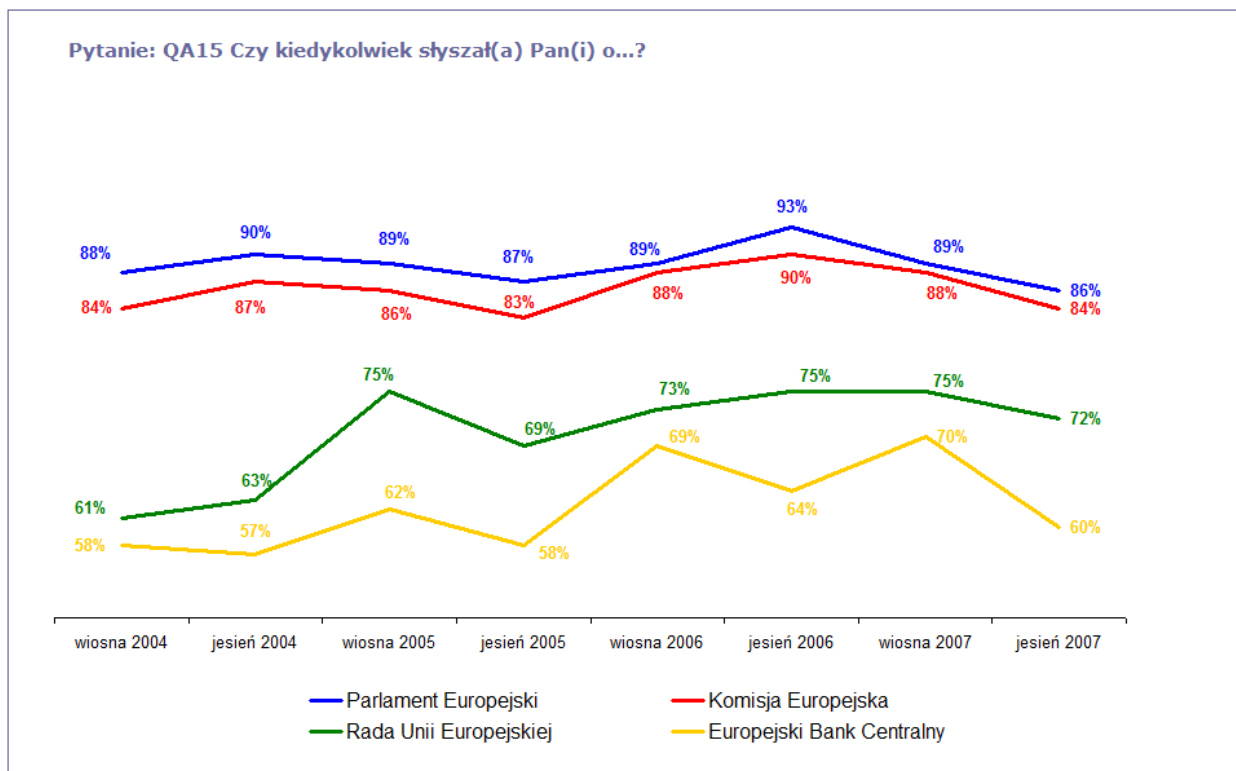
Średnio w krajach Unii Europejskiej (40%) odsetek respondentów przekonanych, że rozumieją zasady działania UE, jest znacznie niższy niż w Polsce, a ponad połowa Europejczyków (51%) uważa, że nie rozumie tych zasad.

Równie optymistyczni jak Polacy w ocenie swojej znajomości zasad funkcjonowania Unii Europejskiej są jedynie Słoweńcy (59%). Ponad połowa ankietowanych deklarowała znajomość tych zasad także w Holandii, na Cyprze (po 55%), w Luksemburgu (53%) i w Estonii (51%). Najgorzej oceniają się pod tym względem Słowacy (66%), Włosi, Portugalczycy (po 62%) i Węgrzy (60%).

3.2 Znajomość instytucji europejskich

- Przeważająca większość Polaków deklaruje, że zna instytucje europejskie

Przeszło ośmiu na dziesięciu respondentów deklaruje, że zna Komisję Europejską (84%) i Parlament Europejski (86%). Niespełna trzy czwarte (72%) Polaków zna natomiast Radę Unii Europejskiej, a 60% Europejski Bank Centralny.

Jesienią 2007 roku zanotowano nieznaczny spadek znajomości poszczególnych instytucji europejskich. Rok wcześniej znajomość Parlamentu Europejskiego deklarowało jeszcze 92% respondentów, a 90% stwierdzało, że słyszeli o Komisji Europejskiej. W porównaniu z sytuacją sprzed roku zmniejszyła się również znajomość Rady Unii Europejskiej oraz Europejskiego Banku Centralnego – odpowiednio o 3 i 4 punkty procentowe.

Osoby z wyższym wykształceniem wyróżniają się większą od przeciętnej znajomością europejskich instytucji – Parlament Europejski zna 96%, Komisję Europejską 94%, Radę Unii Europejskiej 80%, a Europejski Bank Centralny 75%.

Znajomość Parlamentu Europejskiego nie odbiega w naszym kraju od średniej dla ogółu państw UE (88%). Znajomość Komisji Europejskiej jest i Rady Unii Europejskiej jest w Polsce wyższa od średniej dla UE (odpowiednio 79% i 62%). Warto odnotować, że znajomość Europejskiego Banku Centralnego jest w naszym kraju niższa od średniej dla UE (64%).

Znajomość Parlamentu Europejskiego najwyższa jest w Luksemburgu, w Danii (po 98%) oraz na Słowacji (97%). O Komisji Europejskiej najczęściej słyszeli Finowie (94%), Słoweńcy, mieszkańcy Luksemburga i Duńczycy (po 91%). Radę Unii Europejskiej najczęściej znają Słoweńcy (86%), a także mieszkańcy Malty i Cypru (po 81%), a Europejski Bank Centralny Słoweńcy (88%), Holendrzy (87%) i Niemcy (86%).

3.3 Poczucie zaangażowania w sprawy europejskie

- Zdecydowana większość Polaków nie czuje się zaangażowana w sprawy europejskie

Trzech Polaków na czterech (75%) nie czuje się zaangażowanych w sprawy europejskie. Odmienne zdanie deklaruje jedynie 18% badanych i odsetek ten w niewielkim stopniu zmienia się w kolejnych badaniach – wiosną 2007 roku wynosił 22%, a jesienią 2006 15%.

Nieco częściej od ogółu Polaków zaangażowane w sprawy Unii Europejskiej czują się osoby pracujące na własny rachunek (24%), pracownicy umysłowi (23%) i respondenci deklarujący lewicowe poglądy polityczne (23%). Najczęściej uważają się za niezaangażowane osoby w wieku 15-24 lat (81%), i bezrobotni (82%).

Przeciętnie w krajach Unii Europejskiej co piąty (20%) obywatel czuje się zaangażowany w jej sprawy, co oznacza, że wynik dla Polski nie odbiega od europejskiej średniej. Ogółem w "nowych" państwach członkowskich UE zaangażowanie (16%) jest natomiast nieznacznie niższe niż w Polsce.

Najbardziej zaangażowani w sprawy Unii Europejskiej czują się Bułgarzy (34%) i Niemcy (28%), a najmniej Finowie, Brytyjczycy (po 8%), mieszkańcy Cypru (8%) i Słowacy (8%).

3.4 Poczucie wpływu na sprawy UE

- Połowa Polaków sądzi, że ich głos nie liczy się w Unii Europejskiej

40% Polaków uważa, że ma wpływ na sprawy europejskie. Połowa (50%) nie zgadza się z tym stwierdzeniem. Co dziesiąty nie ma na ten temat zdania. Odsetek Polaków, którzy sądzą, że ich głos liczy się w UE jest obecnie nieco wyższy niż rok (36%) i dwa lata temu (35%).

Największe poczucie wpływu na sprawy europejskie deklarują 15-24-latki (54%), uczniowie i studenci (53%) oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska (51%). Odmienne zdanie wyrażają najczęściej badani w wieku 55 i więcej lat (57%) oraz 40-54 lat (56%), z wykształceniem podstawowym (57%), jak również emeryci i renciści (58%).

Polacy częściej od średniej europejskiej (30%) wierzą, że mają wpływ na sprawy UE, a rzadziej (61%) uważają, że nie mają takiego wpływu. O swoim wpływie są przekonani także częściej niż – średnio – mieszkańcy "nowych" państw członkowskich (29%).

O swoim wpływie na sprawy UE najczęściej przekonani są Duńczycy (58%), Holendrzy, Luksemburczycy i Francuzi (po 50%). Brak wpływu w największym stopniu odczuwają Czesi (79%), Grecy (78%), Szwedzi i Brytyjczycy (po 75%).

3.5 Ocena wpływu Polski na sprawy UE

- Dwie trzecie Polaków sądzi, że Polska ma wpływ na sprawy Unii Europejskiej

Odsetek Polaków, którzy wierzą, że Polska ma wpływ na sprawy Unii Europejskiej jest wyższy niż tych, którzy uważają, że ich osobisty głos liczy się w UE. Dwie trzecie (66%) ankietowanych przekonane jest, że Polska ma wpływ na sprawy Wspólnoty. Odsetek ten kształtował się na podobnym poziomie także w poprzednich sondażach (jesienią 2006 roku wynosił 67%). Co czwarty Polak (27%) sądzi, że głos Polski nie liczy się w UE.

Najczęściej uważają, że głos Polski liczy się w Unii Europejskiej, respondenci w wieku 15-24 lat (77%), uczniowie i studenci (82%) oraz osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne (76%). Przeciwnego zdania są najczęściej osoby z wykształceniem średnim (31%) oraz przyznające się do lewicowych sympatii politycznych (33%).

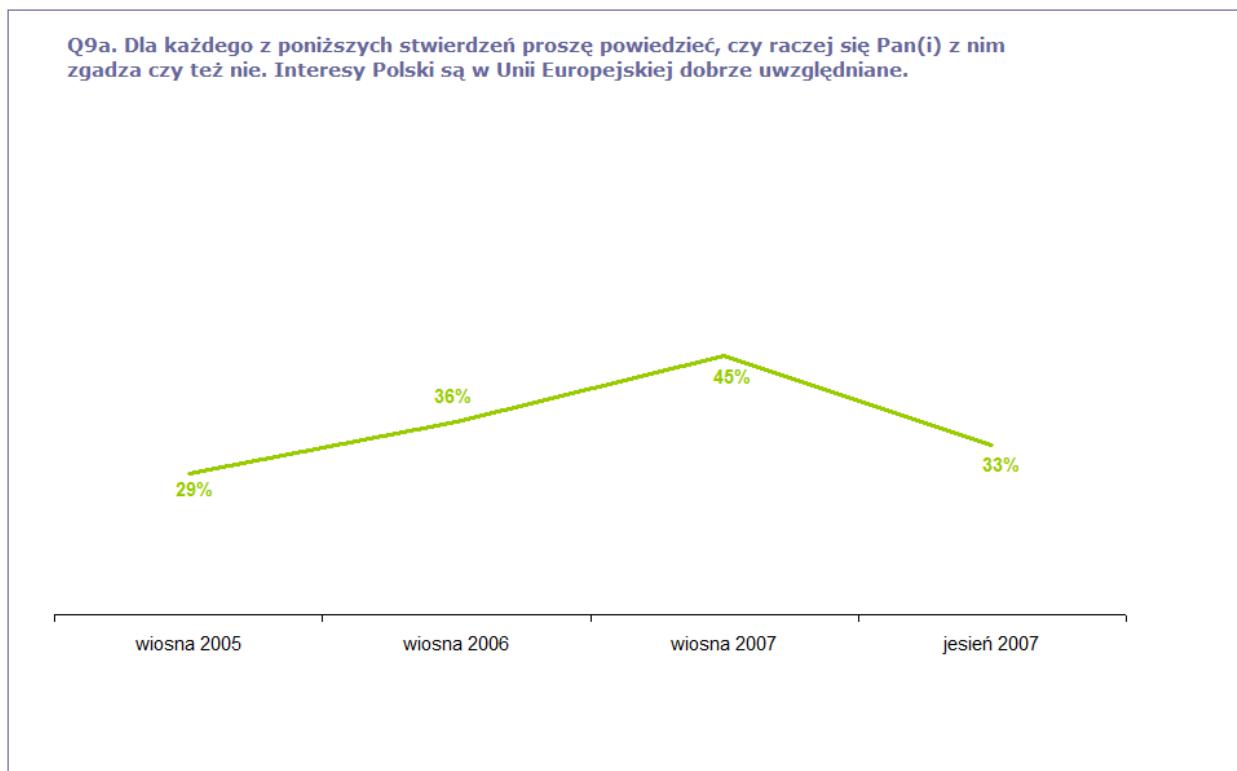
Odsetek Polaków, którzy uważają, że głos ich kraju liczy się w Unii Europejskiej, jest nieco wyższy od średniej europejskiej (61%) i zdecydowanie wyższy od średniej dla "nowych" państw członkowskich Unii Europejskiej (51%).

O znaczeniu swojego kraju w Unii najczęściej przekonani są Francuzi (86%), Szwedzi (79%), Niemcy (79%) i Luksemburczycy (79%). Największe wątpliwości mają zaś mieszkańcy Cypru (57%), Czech (56%), Grecji (55%) i Słowacji (50%).

3.6 Opinie na temat uwzględniania w UE interesów Polski

- Większość Polaków uważa, że interesy Polski nie są dobrze uwzględnione w Unii Europejskiej

Polacy w większości (52%) uważają, że interesy Polski nie są dobrze uwzględnione w Unii Europejskiej. Przeciwnego zdania jest co trzeci (33%) mieszkaniec naszego kraju. Wiosną 2007 roku sytuacja była odwrotna – więcej ankietowanych uważało, że interesy Polski są w UE dobrze uwzględnione (45%) niż nie zgadzało się z tą opinią (39%). Za to przed rokiem 48% Polaków uważało, że interesy naszego kraju nie są dobrze uwzględnione, a 36% było przeciwnego zdania.

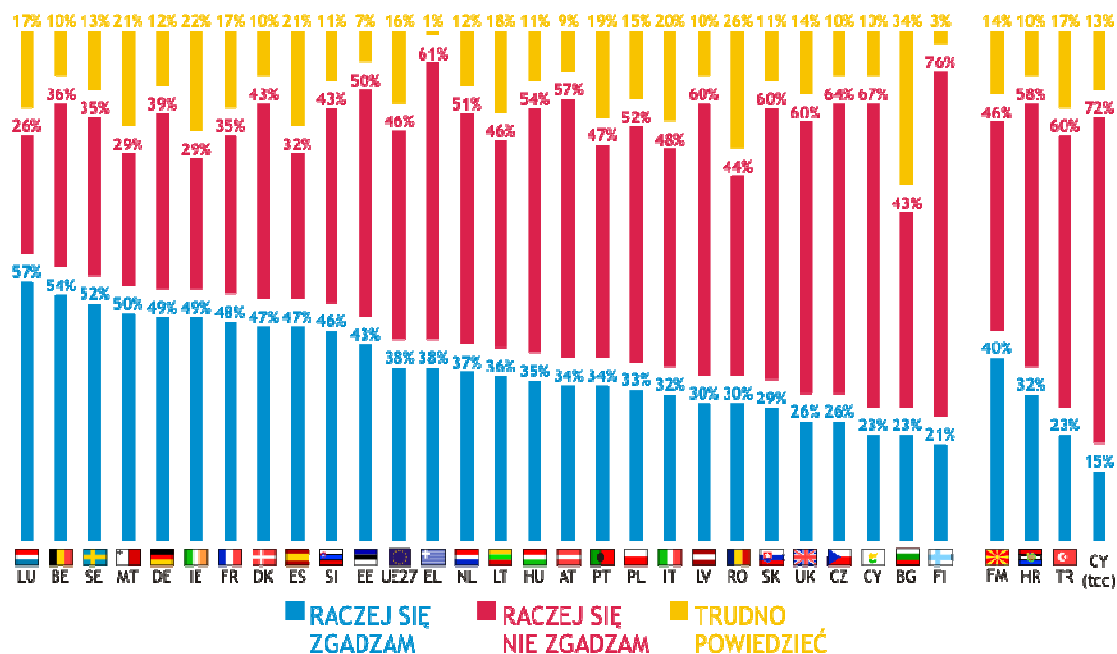

Niezadowolone ze sposobu, w jaki interesy Polski są uwzględniane w Unii Europejskiej, są w największym stopniu 15-24-latki (59%), osoby o lewicowych poglądach politycznych (60%), gospodynie domowe i bezrobotni (po 60%). Zdania, że – przeciwnie – są one dobrze uwzględniane, są najczęściej 25-39-latki (41%).

Polacy nieco częściej niż ogół Europejczyków (46%) są przekonani, że interesy naszego kraju nie są dobrze uwzględniane w UE, a rzadziej uważają, że są uwzględniane dobrze (38%). Najbardziej zadowoleni z traktowania ich interesów przez UE są Belgowie (54%), Szwedzi (52%) i Maltańczycy (50%). Najmniej zadowoleni są natomiast Cypryjczycy (67%), Czesi (64%), Grecy (61%) oraz Słowacy i Łotysze (po 60%).

Pytanie:QA9a.4. Dla każdego z poniższych stwierdzeń proszę powiedzieć, czy raczej się Pan(i) z nim zgadza czy też nie.

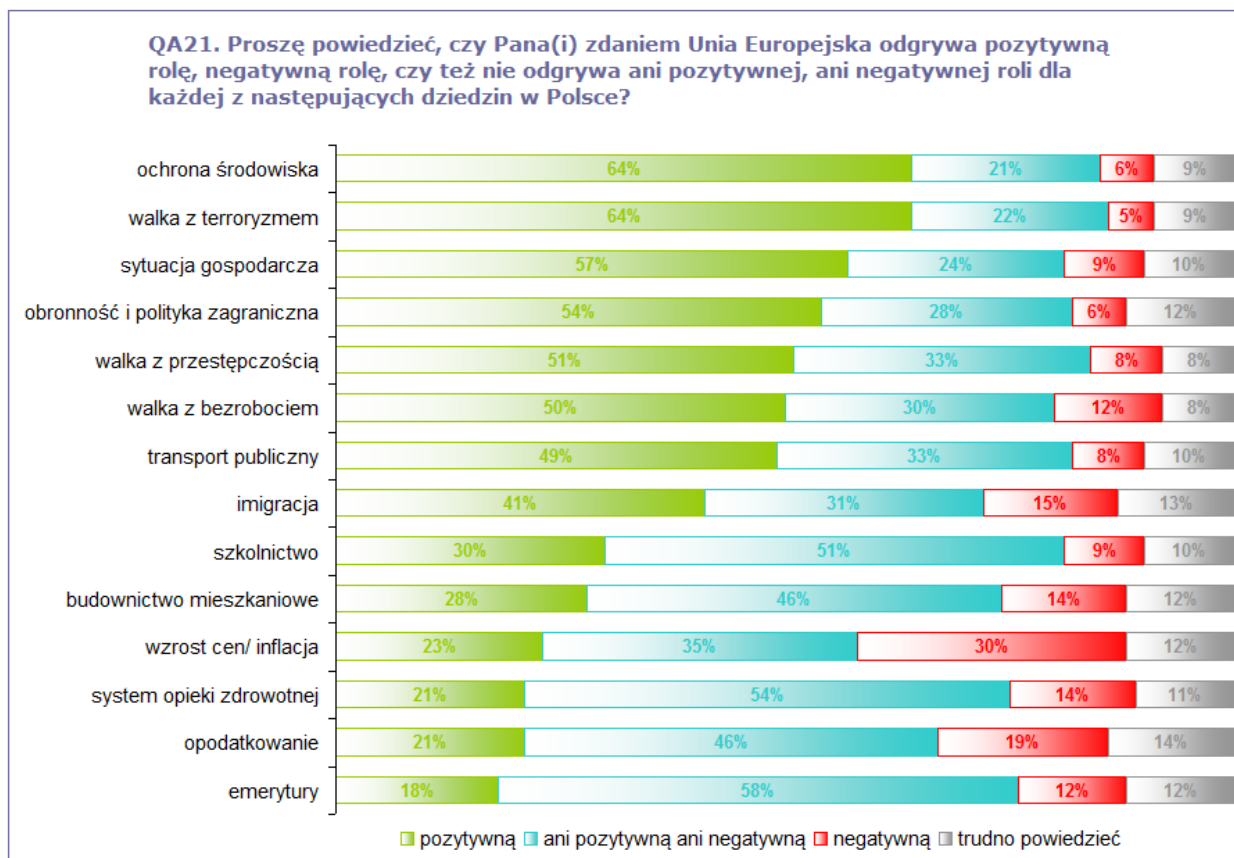
Opcja: Interesy (NASZEGO KRAJU) są w UE dobrze uwzględniane

3.7 Rola UE w wybranych obszarach

- Polacy postrzegają rolę Unii Europejskiej pozytywniej niż ogół Europejczyków

Ochrona środowiska i walka z terroryzmem stanowią te obszary, w których rola Unii Europejskiej jest oceniana najwyżej. 64% respondentów uważa, że UE odgrywa w tych dziedzinach pozytywną rolę. Ponad połowa Polaków uważa także, że Unia Europejska ma pozytywny wpływ na sytuację gospodarczą (57%), obronność i politykę zagraniczną (54%) oraz walkę z przestępczością (51%). Najczęściej pozytywna rola jest przypisywana UE także w dziedzinie walki z bezrobociem (50%), transportu publicznego (49%) oraz imigracji (41%).

Negatywne oceny przeważają jedynie w kwestii oceny wpływu UE na inflację (30% wobec 23%). Stosunkowo często rola UE uważana jest za negatywną także jeśli chodzi o opodatkowanie (19%), imigrację (15%), budownictwo mieszkaniowe i system opieki zdrowotnej (po 14%).

W dziedzinach emerytur (58%), systemu opieki zdrowotnej (54%) oraz szkolnictwa (51%) ponad połowa badanych jest przekonana, że UE nie wpływa na nie ani pozytywnie, ani negatywnie.

Polacy częściej niż średnio Europejczycy dostrzegają pozytywną rolę Unii Europejskiej we wszystkich wymienionych dziedzinach, z wyjątkiem systemu opieki zdrowotnej.

3.8 Stopień poinformowania społeczeństwa o sprawach UE

- Polacy źle oceniają stopień poinformowania społeczeństwa o sprawach UE

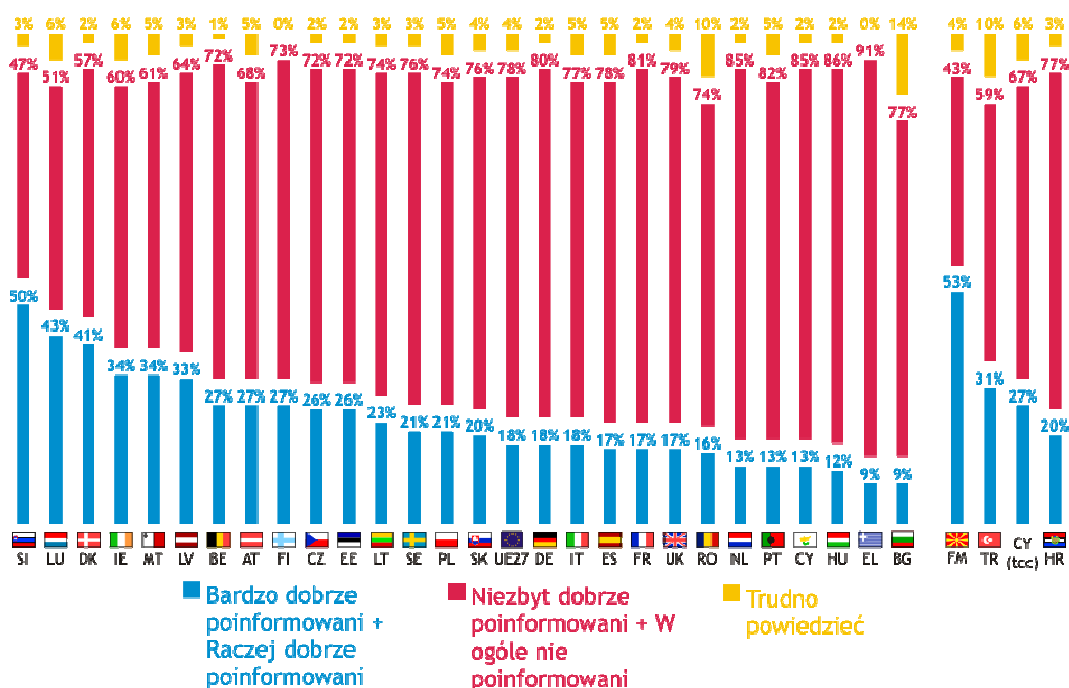
Polacy źle oceniają stopień poinformowania rodaków o polityce europejskiej. Co dziewiąty (11%) stwierdza, że nie są oni wcale poinformowani, a kolejne 63% ocenia ich stopień poinformowania jako niezbyt dobry. Ludzie w Polsce są dobrze poinformowani o polityce europejskiej zdaniem co piątego respondenta (21%). Jednak jedynie jeden na stu badanych (1%) ocenia, że poinformowani są oni bardzo dobrze.

Ocena stopnia poinformowania Polaków o polityce europejskiej nie zmieniła się w sposób istotny od ostatniego badania.

Najwyżej poinformowanie rodaków o sprawach UE oceniają osoby w wieku 15-24 lat (27% dobrze) oraz uczniowie i studenci (36%).

Polacy deklarują bardzo zbliżony do europejskiej średniej stopień poinformowania o sprawach UE. Za najlepiej poinformowanych o UE uważają się Słowacy (50%) i Duńczycy (41%), natomiast najgorzej wiedzę swoich rodaków o polityce europejskiej oceniają Grecy (91%), Węgrzy (86%), Holendrzy (85%) i Cypryjczycy (85%).

Pytanie:QA19. Czy ogólnie rzecz biorąc uważa Pan(i), że w (NASZYM KRAJU) ludzie są czy też nie są dobrze poinformowani o polityce europejskiej?

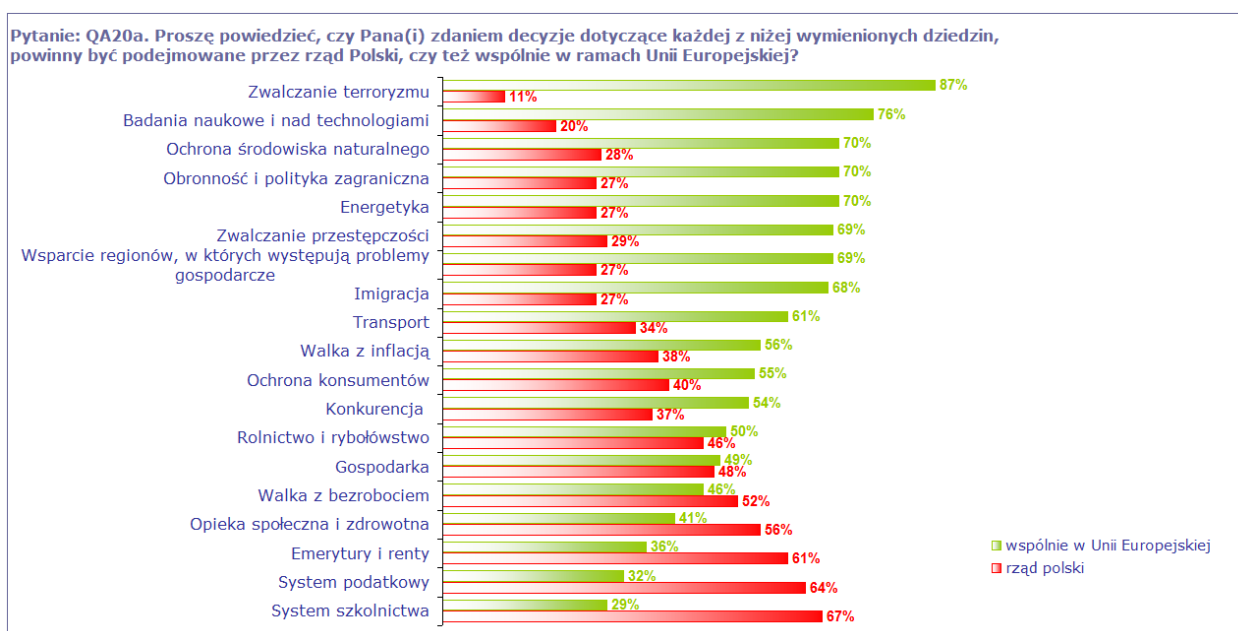

4. DALSZĄ INTEGRACJĄ EUROPEJSKĄ

4.1 Właściwy szczebel do podejmowania decyzji w wybranych obszarach

- Decyzje dotyczące podatków, szkolnictwa, rent i emerytur powinny – zdaniem Polaków – pozostać w rękach krajowego rządu

Zdaniem Polaków wspólnie w ramach Unii Europejskiej powinny być podejmowane przede wszystkim decyzje dotyczące zwalczania terroryzmu (87%), badań naukowych i nad nowymi technologiami (76%), ochrony środowiska naturalnego (70%), obronności i polityki zagranicznej (70%), energetyki (70%) zwalczania przestępczości (69%) oraz wsparcia regionów, w których występują problemy gospodarcze (69%) i imigracji (68%). Również w przypadku transportu (61%), walki z inflacją (56%), ochrony konsumentów (55%) oraz konkurencji (54%) więcej osób jest gotowych powierzyć kompetencje w tych obszarach UE niż rządowi w kraju.

Respondenci są podzieleni w ocenie kto powinien podejmować decyzje dotyczące rolnictwa i rybołówstwa (50% wskazań na UE, a 46% na rząd krajowy), gospodarki (49% wskazuje UE, a 48% polski rząd) oraz walki z bezrobociem (46% wskazuje UE, 52% polski rząd).

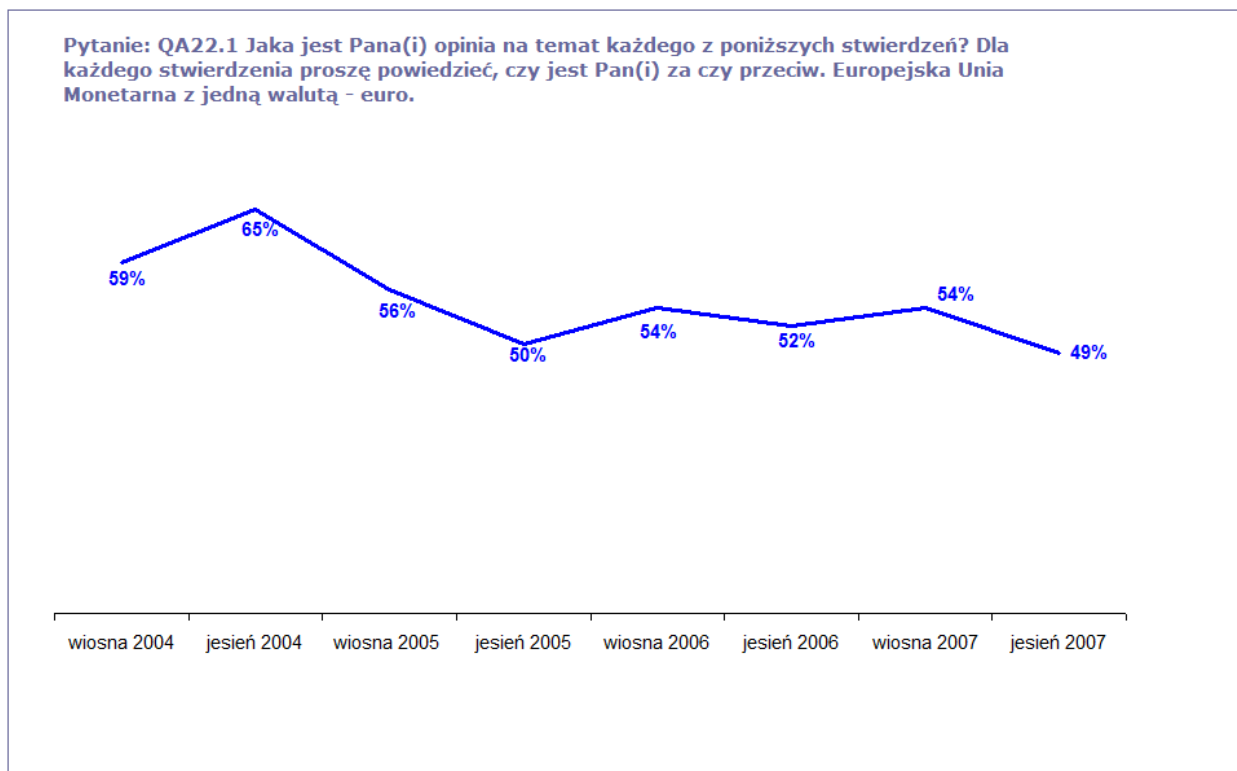
Według ankietowanych polski rząd samodzielnie powinien zajmować się przede wszystkim podejmowaniem decyzji dotyczących systemu szkolnictwa (67%), systemu podatkowego (64%), emerytur i rent (61%), a także opieki społecznej i zdrowotnej (56%).

Wiosną 2007 roku opinie Polaków dotyczące właściwego szczebla do podejmowania decyzji nie różniły się istotnie od obecnych.

4.2 Poparcie dla Europejskiej Unii Monetarnej

- Jeden na dwóch Polaków popiera wspólną europejską walutę

Pomiędzy wiosną a jesienią 2007 roku spadło poparcie Polaków dla Europejskiej Unii Monetarnej. Za wprowadzeniem euro jest obecnie niespełna połowa (49%) respondentów, podczas gdy pół roku wcześniej opowiadało się za tym 54%, a przed trzema laty niemal dwie trzecie (65%) badanych. Odsetek przeciwników wspólnej waluty sięga obecnie dwóch piątych (39%) społeczeństwa.

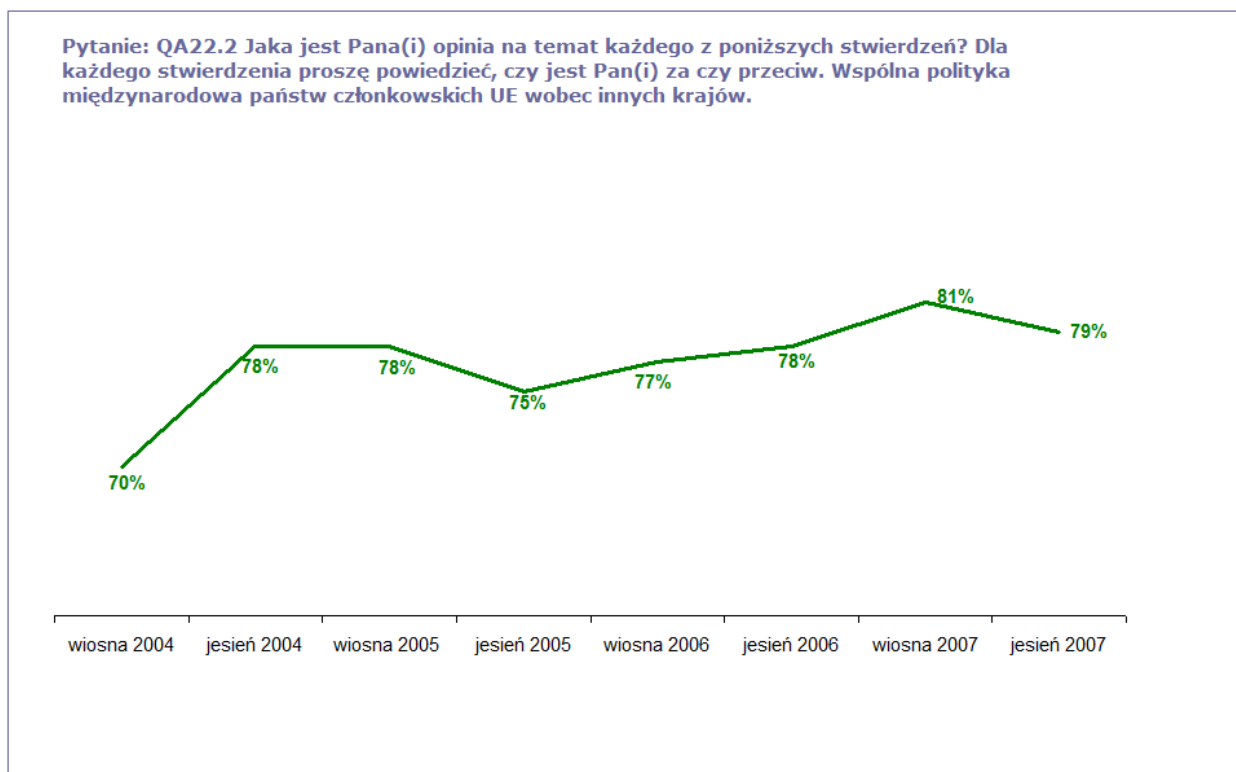
Europejską Unię Monetarną popierają najczęściej uczniowie i studenci (61%), 15-24-latki (58%), osoby pracujące na własny rachunek (58%) oraz osoby na kierowniczych stanowiskach (61%). Przeciwko wprowadzeniu euro w największym stopniu opowiadają się osoby w wieku 55 i więcej lat (48%), z wykształceniem podstawowym (49%), pracownicy umysłowi (50%), a także emeryci i renciści (47%).

Polacy popierają Europejską Unię Monetarną rzadziej niż ogół Europejczyków (61%), a także rzadziej niż ogół mieszkańców "nowych" państw członkowskich (58%). Poparcie dla wspólnej waluty jest za to wyższe od przeciętnego w UE w strefie euro (69%). Największe poparcie dla euro odnotowano w Irlandii (87%), Słowenii (86%), Luksemburgu (85%), Belgii (82%) i Holandii (81%), natomiast najmniejsze w Wielkiej Brytanii (24%).

4.3 Poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej

- Zdecydowana większość Polaków popiera wspólną politykę zagraniczną państw członkowskich UE

Zdecydowana większość Polaków (79%) popiera wspólną politykę międzynarodową państw członkowskich UE wobec innych krajów. Odsetek respondentów, którzy podzielają tę opinię, nie zmienił się w sposób istotny od poprzedniego pomiaru (81%). Przeciwno wspólnej polityce zagranicznej opowiada się 9%.

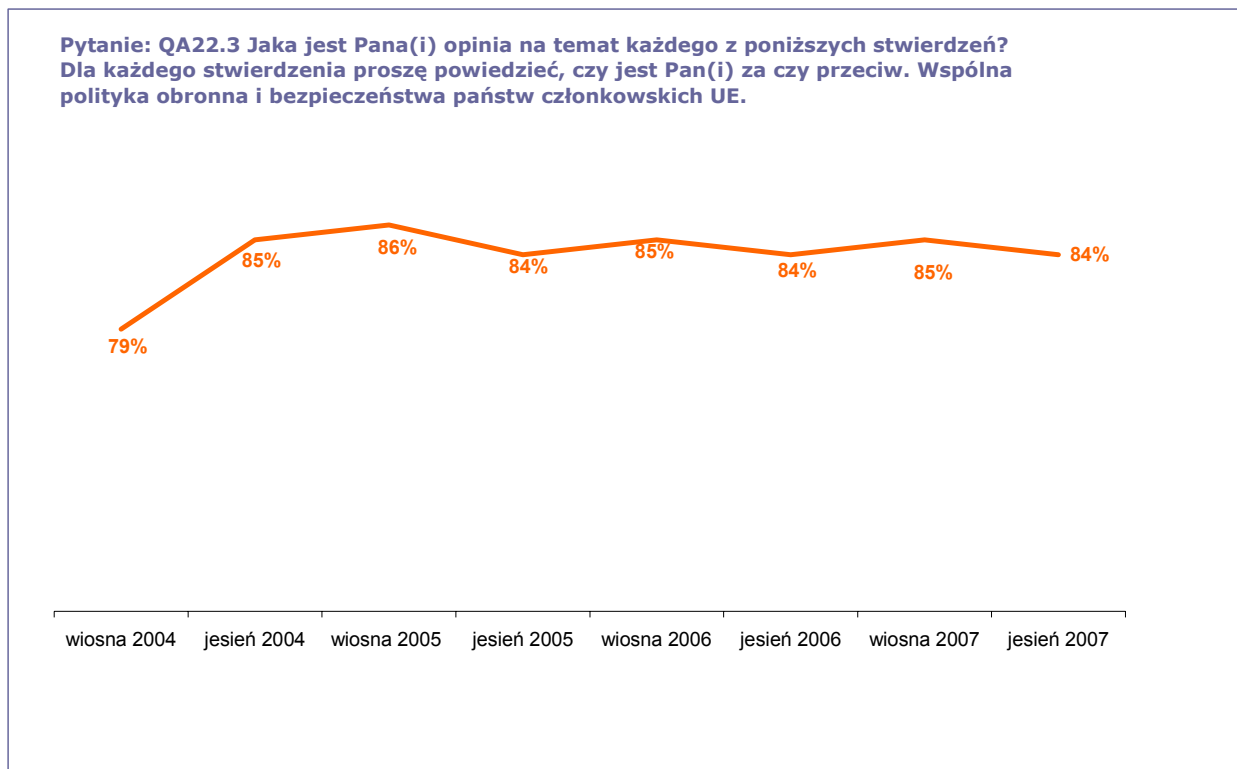
Ponadprzeciętnie wysokie poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej UE deklarują respondenci z wykształceniem wyższym (86%), osoby zajmujące kierownicze stanowiska (94%) oraz uczniowie i studenci (89%). Wyższy od średniej sprzeciw wobec tej idei odnotowano wśród badanych z wykształceniem podstawowym (13%), w wieku 55 i więcej lat (12%), emerytów, pracujących na własny rachunek oraz pracowników umysłowych (po 12%).

Poparcie dla wspólnej polityki zagranicznej państw UE jest w naszym kraju wyższe od średniego w Unii Europejskiej (70%). Jest ono w Polsce zdecydowanie niższe niż w Grecji (88%) i w Niemczech (85%), ale dużo wyższe niż w Wielkiej Brytanii (46%) i Szwecji (51%).

4.4 Poparcie dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa

- Poparcie dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa państw członkowskich UE utrzymuje się w Polsce na stałym, bardzo wysokim poziomie

Poparcie dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa państw członkowskich UE od jesieni 2004 roku utrzymuje się w Polsce na stałym bardzo wysokim poziomie. Za wprowadzeniem takiej polityki opowiada się obecnie 84% respondentów. Przeciwko jest zaledwie 8% Polaków.

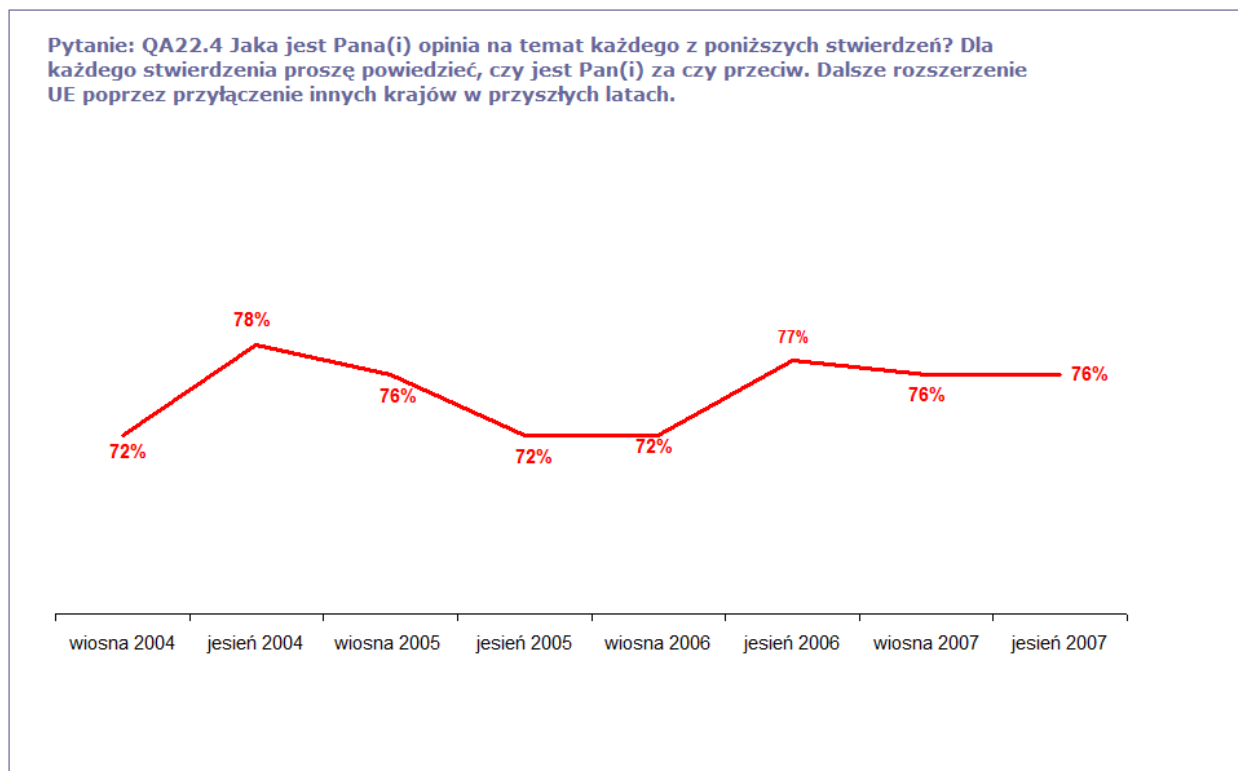
Wspólną politykę obronną i bezpieczeństwa jeszcze częściej od ogółu Polaków popierają osoby z wyższym wykształceniem (91%), o centrowych poglądach politycznych (91%) oraz zajmujące kierownicze stanowiska (92%). Najczęściej sprzeciwiają się jej osoby z wykształceniem podstawowym (14%).

Polacy zdecydowanie częściej od ogółu Europejczyków (70%) popierają wspólną politykę obronną i bezpieczeństwa. Najczęściej popierają ten pomysł mieszkańcy Cypru (90%), Słowacji (89%), Grecji (89%), Belgii i Niemiec (po 88%). Najczęściej przeciwko są Szwedzi (38%), Brytyjczycy (31%) i Austriacy (27%).

4.5 Poparcie dla dalszego rozszerzenia Unii Europejskiej

- Poparcie dla dalszego rozszerzenia jest w Polsce najwyższe w całej UE

Ponad trzy czwarte (76%) Polaków popiera ideę dalszego rozszerzenia UE poprzez przyłączenie innych krajów w przyszłych latach. Od momentu wejścia Polski do UE poparcie dla tego pomysłu utrzymuje się na poziomie powyżej 70%. Przeciwno jest zaledwie 12% społeczeństwa.

Dalsze rozszerzenie Unii Europejskiej najczęściej popierają respondenci w wieku 15-24 lat (85%), uczniowie i studenci (87%), osoby na kierowniczych stanowiskach (85%) oraz gospodynie domowe (84%). Przeciwników dalszego rozszerzenia najwięcej jest wśród badanych w wieku 55 i więcej lat (17%), osób z wykształceniem podstawowym (17%) oraz wśród pracowników umysłowych (19%).

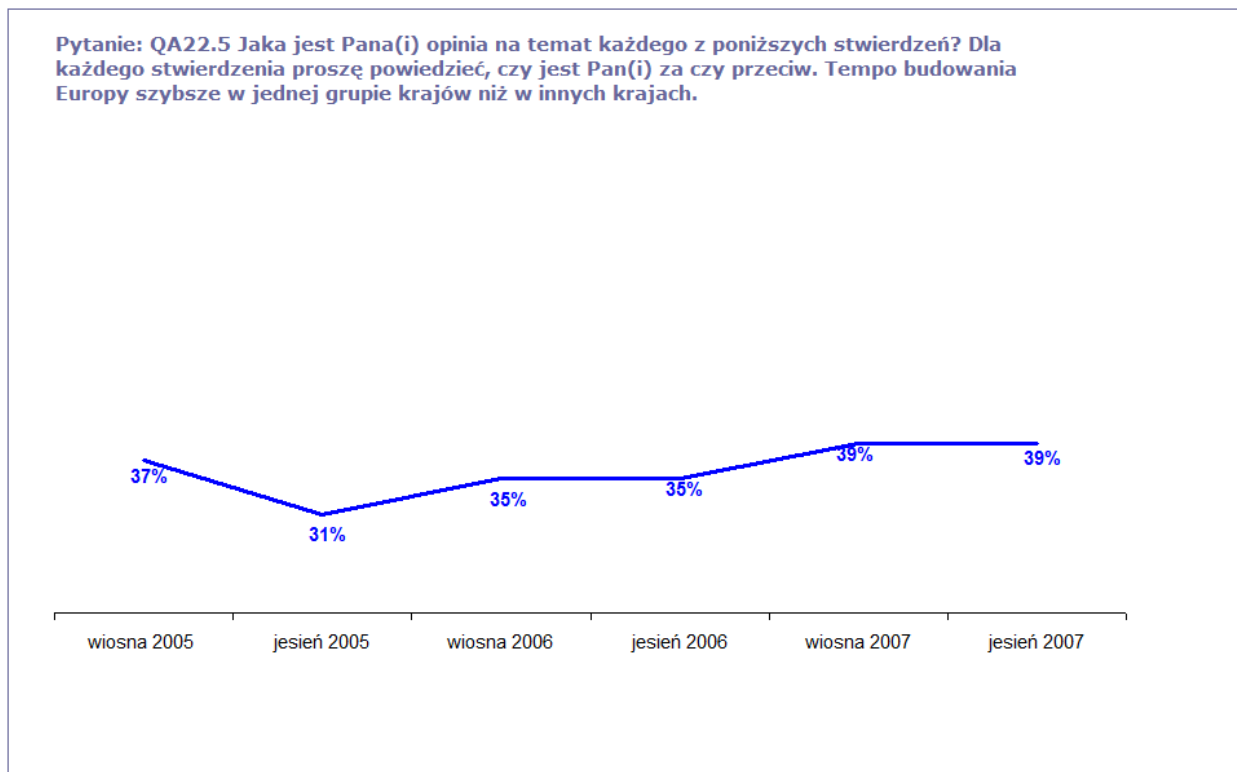
W porównaniu do ogółu mieszkańców Europy, gdzie 46% społeczeństwa opowiada się za rozszerzeniem UE a dwie piąte jest jej przeciwnie (40%), Polacy dużo częściej zgadzają się na przyjęcie do Wspólnoty nowych państw. Poziom poparcia dla tej idei w naszym kraju w mniejszym stopniu odbiega od poziomu odnotowanego w nowych państwach członkowskich UE (67%).

Poparcie dla idei rozszerzenia jest w Polsce najwyższe w całej Unii. Stosunkowo wysokim poparciem cieszy się też ona na Litwie (67%), Słowacji (66%) i Węgrzech (64%). Najmniej zwolenników rozszerzenia jest wśród mieszkańców Austrii (24%) i Niemiec (28%).

4.6 Poparcie dla idei zróżnicowanego tempa integracji

- Poparcie dla idei zróżnicowanego tempa integracji europejskiej jest w Polsce niskie

W Polsce odsetek zwolenników zróżnicowanego tempa integracji europejskiej jest niezmiennie stosunkowo niski. Poparcie dla tej idei deklaruje 39% Polaków, a sprzeciwia się jej 47%.

Najwięcej zwolenników idei zróżnicowanego tempa integracji europejskiej jest wśród badanych w wieku 15-24-lat (44%) oraz uczniów i studentów (46%). Najwięcej jej przeciwników jest wśród osób z wyższym wykształceniem (55%), zajmujących kierownicze stanowiska (58%) oraz gospodyń domowych (53%).

Odsetek respondentów, którzy popierają szybsze tempo budowania Europy w jednej grupie krajów niż w innych krajach, nie odbiega w Polsce od średniej europejskiej (39%). Wyższy niż w UE (40%) jest natomiast odsetek osób sprzeciwiających się tej idei. Podobna zależność występuje, jeśli porówna się opinie Polaków z opiniami ogółu mieszkańców nowych państw członkowskich UE (odpowiednio 40% i 39%).

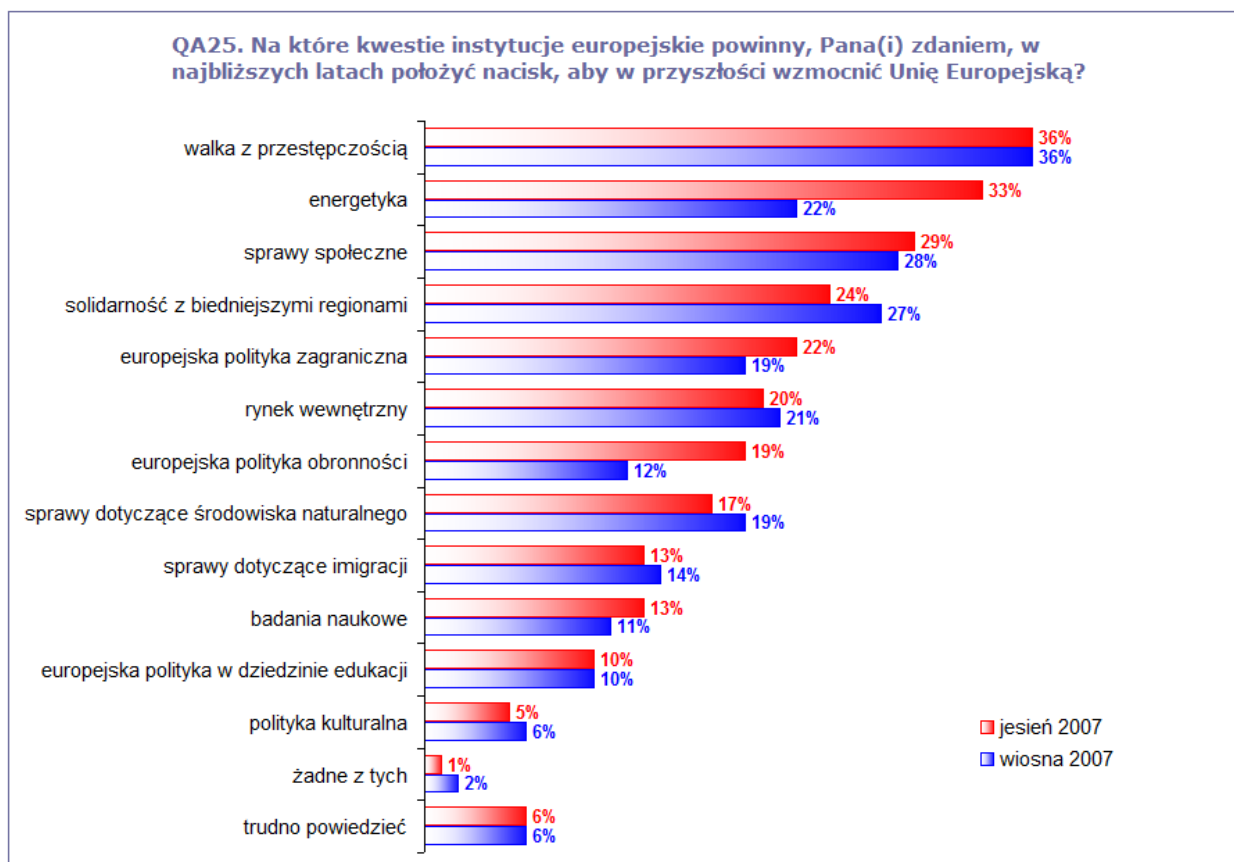
Największym poparciem idea ta cieszy się wśród Estończyków (66%) i Duńczyków (54%), a najbardziej sprzeciwiają się jej Finowie (55%) i Francuzi (54%).

4.7 Oczekiwania wobec integracji europejskiej w najbliższych latach

- Zdaniem Polaków integracja europejska w najbliższych latach powinna skupić się przede wszystkim na walce z przestępczością oraz energetyce.

Zdaniem Polaków integracja europejska w najbliższych latach powinna skupić się przede wszystkim na walce z przestępczością (36%) oraz energetyce (33%). Relatywnie wysoki odsetek respondentów wskazuje również na sprawy społeczne (29%), solidarność z biedniejszymi regionami (24%) oraz europejską politykę zagraniczną (22%) jako ważne kwestie, wymagające uwagi UE.

Polacy raczej nie oczekują od instytucji europejskich, że te skupią się na polityce kulturalnej (5%), europejskiej polityce w dziedzinie edukacji (10%), badaniach naukowych (13%) oraz sprawach dotyczących imigracji (13%).

Wyniki sondażu przeprowadzonego wiosną 2007 roku były podobne. Jediną różnicą jest zdecydowanie rzadsze pojawianie się w ówczesnych wypowiedziach respondentów zagadnień takich jak energetyka (22% wobec 33% jesienią 2007 r.) oraz europejska polityka obronności (12% wobec 19%).

Walka z przestępczością najczęściej wskazywana jest przez respondentów w wieku 15-24 lat (44%), osoby z wykształceniem podstawowym (43%) oraz uczniów i studentów (40%). Najmłodsi ankietowani częściej od innych zwracają także uwagę na rynek wewnętrzny oraz europejską politykę zagraniczną (po 27%). Ochrona środowiska ma natomiast ponadprzeciętne znaczenie dla osób z wyższym wykształceniem (21%).

Polacy, wskazując na pierwszym miejscu walkę z przestępczością, nie różnią się w swej ocenie od reszty Europejczyków (średnia dla UE 36%). W Unii Europejskiej jako dwie kolejne ważne dla integracji kwestie wymieniane są sprawy dotyczące imigracji oraz środowiska naturalnego (po 33%), które dla Polaków mają niewielkie znaczenie (odpowiednio 13% i 17%). Mieszkańcy

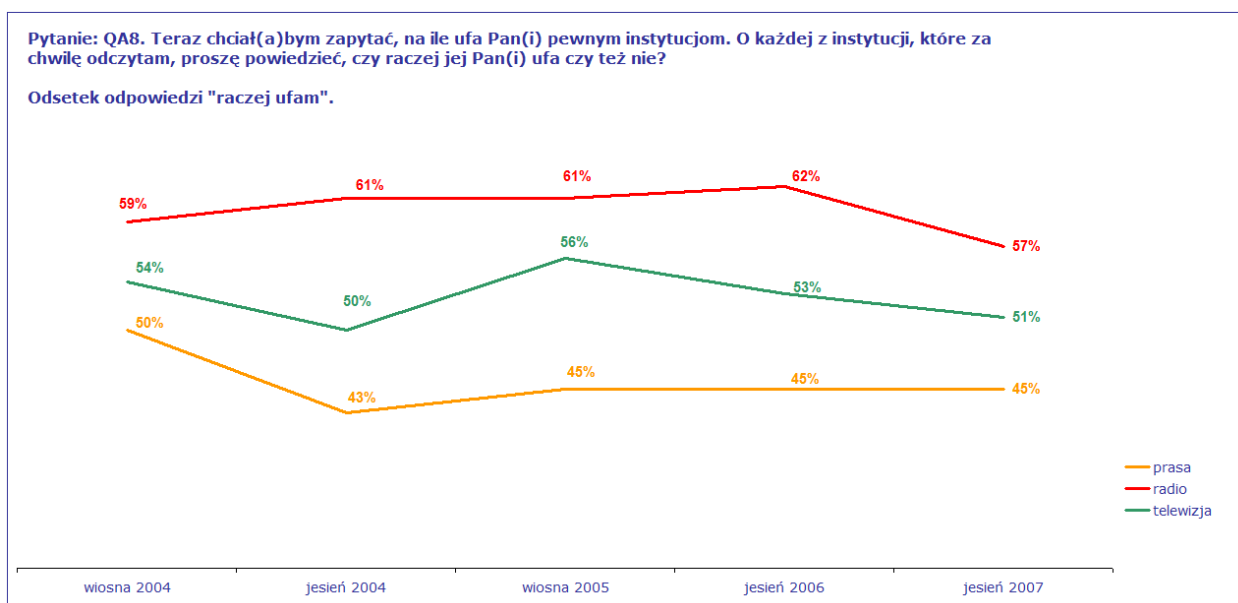
naszego kraju w mniejszym stopniu różnią się pod tym względem od mieszkańców pozostałych nowych państw członkowskich UE (odpowiednio 16% i 26%).

5. UNIA EUROPEJSKA I MEDIA

5.1 Zaufanie Polaków do mediów

- Spośród mediów największym zaufaniem Polaków cieszy się radio

Spośród wymienionych w badaniu mediów Polacy najbardziej ufają radiu (57%). Co drugi respondent zaufaniem darzy telewizję (51%), a 45% prasę. Internet cieszy się zaufaniem jedynie 34% Polaków. Należy jednak zaznaczyć, że duża część respondentów nigdy z niego nie korzysta. Odpowiednio 34%, 41%, 46% i 22% ankietowanych nie ufa wymienionym mediom. Pozostałe osoby nie mają zdania na ten temat.

Największe zaufanie do radia mają uczniowie i studenci (68%), osoby w wieku 15-24 lat (64%) oraz prywatni przedsiębiorcy (65%). Telewizję najczęściej darzą zaufaniem uczniowie i studenci oraz pracownicy umysłowi (po 56%). Osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne (56%) ufają jej częściej niż deklarujące poglądy lewicowe (47%). Prasie częściej od ogółu Polaków ufają 25-39-latkowie (50%) oraz uczniowie i studenci (49%). Internet największe zaufanie wzbudza wśród 15-24-latków (52%), 25-39-latków (51%) oraz uczniów i studentów (62%).

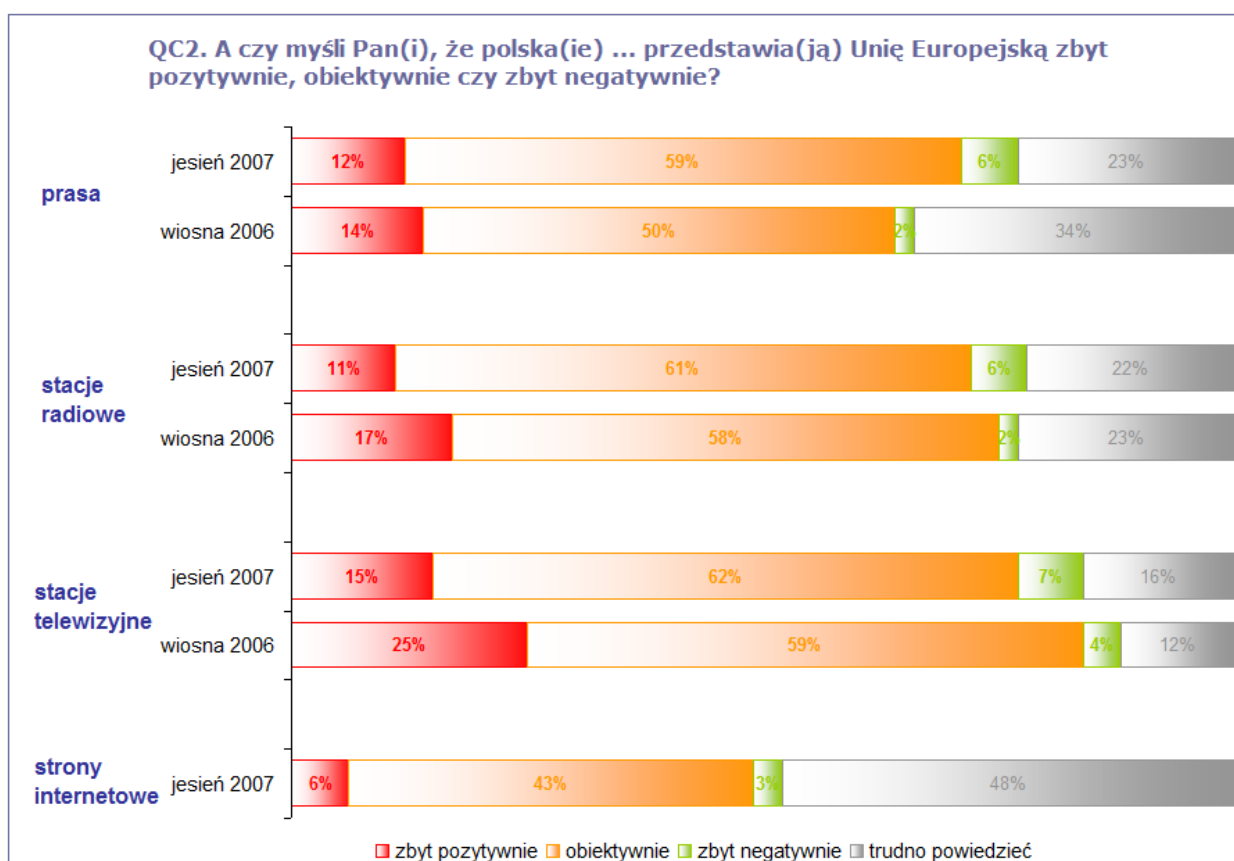
Zaufanie do radia jest w Polsce nieco niższe niż średnio w Unii Europejskiej (60%), a w przypadku telewizji (52%), prasy (44%) i Internetu (33%) znajduje się na podobnym poziomie.

Najwyższy odsetek respondentów ufających radiu odnotowano w Finlandii (81%), Danii (79%) i w Szwecji (78%). Zaufanie do telewizji największe jest w Estonii (75%), Finlandii (73%), Austrii (72%) i Danii (71%). Prasie najbardziej ufają Austriacy (62%), Holendrzy (61%) i Finowie (60%), a Internetowi Czesi (55%), Holendrzy (54%) i Duńczycy (50%).

5.2 Wizerunek UE w polskich mediach

- Polacy w większości uważają, że media w naszym kraju obiektywnie przedstawiają Unię Europejską

Polacy zazwyczaj uważają, że media w naszym kraju przedstawiają Unię Europejską w sposób obiektywny– 62% w przypadku stacji telewizyjnych, 61% stacji radiowych, 59% prasy oraz 43% stron internetowych. Od 15% respondentów, w przypadku stacji telewizyjnych, do 6% w przypadku Internetu jest zdania, że media mówią o UE zbyt pozytywnie. Na zbyt negatywny obraz Wspólnoty w polskich mediach zwraca uwagę jedynie od 7% badanych w przypadku stacji telewizyjnych do 3% w przypadku Internetu.

Od wiosny 2006 roku wzrósł odsetek osób, według których UE jest przedstawiana zbyt negatywnie (o 4 punkty procentowe w przypadku prasy i radio, a o 3 w przypadku telewizji) i spadł tych, które uważają obraz UE za zbyt pozytywny (o 10 punktów procentowych w przypadku telewizji, 6 radio i 2 prasy).

Polacy częściej niż ogół Europejczyków uważają, że telewizja w ich kraju przedstawia UE obiektywnie (średnia dla UE 53%), a rzadziej, że - negatywnie (13%). Podobnie jest w przypadku radio (odpowiednio 51% i 10%) oraz prasy (51% i 13%). Także, jeśli chodzi o Internet, mieszkańcy naszego kraju częściej niż inni mieszkańcy Wspólnoty (średnia UE 33%) uważają, że Unia Europejska jest w nim przedstawiana obiektywnie, a rzadziej, że negatywnie (6%).

Telewizja zbyt pozytywnie przedstawia Unię Europejską najczęściej zdaniem mieszkańców Malty (35%), Cypru (34%) i Grecji (32%), a zbyt negatywnie według Holendrów (29%) i Brytyjczyków (27%). Wizerunek UE w radio jest zbyt pozytywny w opinii Słoweńców (24%), Cypryjczyków (24%) i Greków (23%), a zbyt negatywny według Brytyjczyków (20%), Holendrów (18%) i Francuzów (16%).

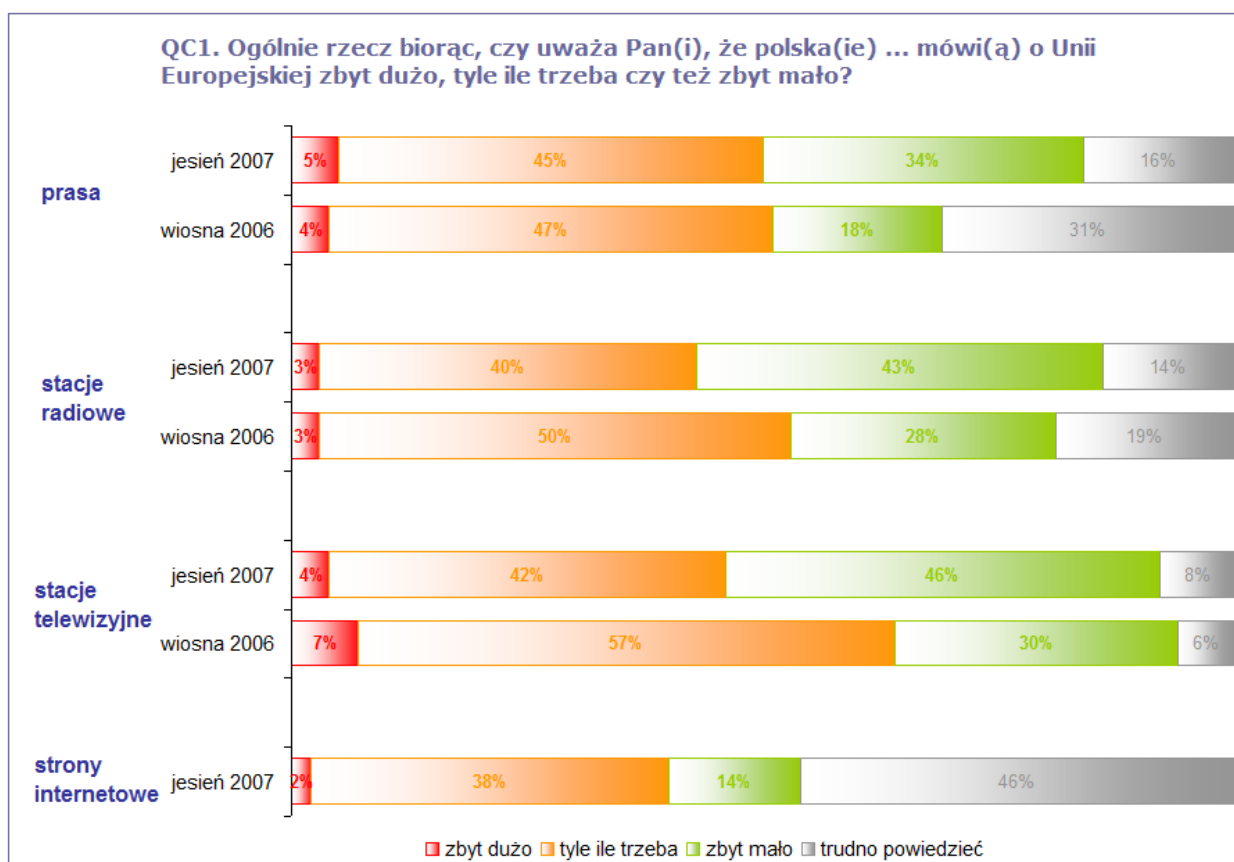
Najwyższy odsetek respondentów przekonanych, że prasa w ich kraju przedstawia Unię Europejską zbyt pozytywnie, odnotowano na Cyprze (31%), na Malcie (25%), w Grecji (25%), w Słowenii (25%) oraz w Austrii (24%). Obraz UE w krajowej telewizji za zbyt pozytywny najczęściej uważają Brytyjczycy (36%), Holendrzy (24%) i Szwedzi (20%). Internet zbyt pozytywnie przedstawia UE najczęściej według mieszkańców Malty (18%), Cypru i Słowenii (po 14%), a zbyt negatywnie zdaniem Brytyjczyków (12%), Greków i Włochów (po 10%).

5.3 Obecność tematyki europejskiej w polskich mediach

- Zdaniem Polaków stacje telewizyjne i radiowe za mało mówią o UE

Polacy najczęściej stwierdzają, że stacje telewizyjne (46%) i radiowe (43%) mówią o Unii Europejskiej za mało, natomiast w prasie (45%) i na stronach internetowych (38%) pisze się o niej tyle ile trzeba. Bardzo niewiele osób – 5% w przypadku prasy, 3% stacji radiowych, 4% stacji telewizyjnych i 2% stron internetowych – uważa, że tematyka unijna pojawia się za często.

W porównaniu do wiosny 2006 roku wzrósł odsetek respondentów będących zdania, że o Unii Europejskiej mówi się w polskich mediach zbyt mało – o 16 punktów procentowych w przypadku prasy, 15 punktów procentowych w przypadku stacji radiowych oraz o 16 punktów procentowych w przypadku telewizji.

Za niedostateczną ilość informacji o Unii Europejskiej w telewizji uważają przede wszystkim osoby ze średnim (51%) bądź wyższym wykształceniem (52%). W przypadku prasy jest podobnie – za zbyt małą ilość pojawiających się w niej informacji o UE uważa 39% respondentów ze średnim i 40% z wyższym wykształceniem. Najlepiej wykształceni respondenci zauważają ponadto, że UE zbyt mało uwagi poświęcają stacje radiowe (50%) i Internet (19%).

Opinie Polaków, dotyczące obecności tematyki Unii Europejskiej w krajowych mediach, nie różnią się znacząco od europejskiej średniej. W przypadku telewizji 6% mieszkańców UE uważa, że takich informacji jest zbyt dużo, 39%, że odpowiednia ilość, a 48%, że zbyt mało. Najczęściej stwierdzają, że stacje telewizyjne w ich krajach zbyt dużo mówią o UE, mieszkańcy Malty (19%), Słowenii (14%) i Cypru (13%). Mieszkańcy Holandii (66%), Francji (65%) i Grecji (61%), przeciwnie, najczęściej uważają, że telewizja poświęca zbyt mało uwagi sprawom Wspólnoty.

4% ogółu Europejczyków uważa, że stacje radiowe mówią o sprawach Unii Europejskiej za dużo, według 35% mówią one tyle, ile trzeba, a 46% ocenia, że robią to zbyt rzadko. Odsetek osób uważających, że w radiu za dużo uwagi poświęca się UE najwięcej jest na Malcie (12%)

i w Hiszpanii (11%). We Francji (62%), we Włoszech (59%) i w Grecji (57%) stosunkowo wysoki odsetek ankietowanych wskazuje na zbyt małą ilość informacji o UE w radiu.

7% europejskich respondentów uważa, że prasa w zbyt dużym zakresie informuje o UE, według 45% informacji jest tyle, ile powinno być, a według 36% zbyt mało. 16% Maltańczyków uważa, że prasa pisze za dużo o sprawach UE – pod tym względem wyróżniają się na tle innych narodowości. Najwięcej respondentów oceniających obecność tematyki europejskiej w prasie jako niewystarczającą jest we Włoszech (47%), Hiszpanii (45%) i Holandii (44%).

4% Europejczyków ocenia, że ilość wiadomości o Unii Europejskiej publikowanych w Internecie jest zbyt duża, 30% - odpowiedni, a 19% - zbyt mała. Za jej zwiększeniem opowiadają się najczęściej Hiszpanie (32%) oraz Włosi (31%), za ograniczeniem - mieszkańcy Cypru (14%).

PODSUMOWANIE

Analiza wyników najnowszej edycji badania Eurobarometr pozwala zauważyć przede wszystkim trwałość dwóch tendencji: **wysoki poziom optymizmu społecznego i pozytywne nastawienie wobec Unii Europejskiej oraz jej przyszłości.**

Trzy czwarte (76%) Polaków optymistycznie ocenia swoje życie; wskaźnik ten kształtuje się na poziomie zbliżonym do europejskiej średniej (80%). Prawie co trzeci respondent (29%) sądzi, że przyszły rok będzie dla niego lepszy, a dalsze 54% nie oczekuje żadnych, w tym także negatywnych, zmian.

Polacy coraz bardziej optymistycznie postrzegają rozwój sytuacji gospodarczej w kraju. Jesienią 2006 poprawę sytuacji ekonomicznej w nadchodzącym roku przewidywało 18% Polaków, obecnie – 28%. Towarzyszy temu spadek liczby osób obawiających się pogorszenia stanu polskiej gospodarki – z 34% do 14%. Podobne tendencje są widoczne w ocenie przez respondentów sytuacji na rynku pracy.

Wyraźnym zmianom uległy poglądy Polaków na hierarchię najważniejszych problemów w kraju. W tym kontekście zwraca szczególną uwagę **znaczny spadek wskazań na bezrobocie** (32 % obecnie w porównaniu z 66% przed rokiem). **Poprawa sytuacji w służbie zdrowia stanowi teraz – w ocenie Polaków – największe wyzwanie dla Polski** (49% wobec 27% jesienią 2006). W hierarchii najważniejszych problemów zauważalny jest również wzrost odsetka respondentów zaniepokojonych inflacją (23%).

Odnotowana powyżej grupa wskaźników optymizmu społecznego zdaje się współgrać z pozytywnym postrzeganiem Unii Europejskiej. **Poziom zadowolenia Polaków z członkostwa w Unii Europejskiej systematycznie rośnie (71%).** Wzrasta również odsetek respondentów przekonanych, że nasz kraj skorzystał na członkostwie (83%). Pod tym względem **Polacy są jednym z najbardziej prounijnych społeczeństw Wspólnoty** (korzyści z członkostwa częściej dostrzegają jedynie Irlandczycy – 87%). Znacznie pozytywniej niż Europejczycy polscy respondenci oceniają także rolę UE w wybranych obszarach: najwięcej wskazań na ochronę środowiska, walkę z terroryzmem (po 64%), sytuację gospodarczą (57%), obronność i politykę zagraniczną (54%), walkę z przestępczością (51%) i zwalczanie bezrobocia (50%) jako dziedziny, w których wpływ UE jest najbardziej korzystny.

Wiąże się z tym pozostający **na wysokim poziomie wskaźnik zaufania dla Unii:** w stosunku do danych zebranych wiosną 2004 roku odsetek respondentów deklarujących zaufanie do UE wzrósł o 29 pkt. proc. i wynosi obecnie 62%. Również **poszczególne instytucje UE cieszą się wysokim zaufaniem Polaków:** Komisji Europejskiej ufa 61% ankietowanych, Parlamentowi Europejskiemu – 60%, zaś Radzie UE – 55%. **Wskaźniki zaufania do instytucji tworzących tzw. "trójkąt instytucjonalny" rosną nieprzerwanie od dwóch lat.**

Analiza danych zawartych w raporcie na tle wskaźników z poprzednich badań potwierdza **wysoki poziom społecznego poparcia dla pogłębienia i poszerzenia integracji europejskiej.** Świadczą o tym należące do najwyższych w Europie poziomy poparcia dla wspólnej polityki zagranicznej (79%) wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa (84%) oraz przyjęcia nowych krajów do Wspólnoty (76%). Minimalne fluktuacje poziomów poparcia w tych obszarach na przestrzeni ostatnich 3 lat dowodzą stabilizacji trendu. Powyższą tezę zdaje się osłabiać jedynie wyraźna polaryzacja opinii w odniesieniu do Europejskiej Unii Monetarniej (49% za, 39% przeciw).

Polacy optymistycznie patrzą także na przyszłość Unii Europejskiej. 64% uważa, że sprawy Unii Europejskiej idą w dobrym kierunku, co znacznie przewyższa średnią europejską (40%).

Pomimo pozytywnych ocen Unii Europejskiej większość Polaków deklaruje brak zaangażowania w sprawy europejskie (75%) i uważa, że ich głos nie liczy się w UE (50%). Jednocześnie 74% respondentów ocenia stopień poinformowania społeczeństwa o sprawach UE jako "niewystarczający".

METODOLOGIA

Między 22 września a 3 listopada 2007 r., TNS Opinion & Social, konsorcjum utworzone pomiędzy Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe, przeprowadziło na zlecenie Dyrekcji Generalnej Komunikacji Komisji Europejskiej, badanie opinii publicznej Eurobarometr 68.1.

Standardowe badanie Eurobarometr jest częścią fali 68.1 i obejmuje obywateli poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej w wieku 15 lat i więcej. Sondażem objęto również państwa kandydujące (Chorwacja, Turcja, Jugosłowiańska Republika Macedonii) oraz północną część Cypru. W przypadku tych państw sondaż objął ludność narodową oraz obywateli Unii Europejskiej mieszkających tam i posługujących się jednym z języków narodowych tych krajów w stopniu umożliwiającym udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu. Podstawowa konstrukcja próby zastosowana we wszystkich krajach oparta jest na warstwowej próbie losowej. W każdym państwie unijnym ustalono liczbę punktów startowych losowania, proporcjonalną do liczby ludności danego kraju i do gęstości zaludnienia.

Punkty startowe wyznaczono systematycznie w każdej jednostce administracyjnej, po przeprowadzeniu warstwowania ze względu na typ jednostki i typ obszaru. W ten sposób zapewniono reprezentację całego terytorium przebadanych krajów zgodnie z EUROSTAT NUTS 2 (lub ekwiwalentnych) i zgodnie z rozmieszczeniem ludności na obszarach wielkomiejskich, miejskich i wiejskich. W każdym z wybranych punktów startowych wylosowano adres startowy. Kolejne adresy były wybierane jako n-ty adres od startowego z zastosowaniem standardowej metody random route. W każdym gospodarstwie domowym respondent był wybierany według wieku. Wszystkie wywiady były wywiadami bezpośrednimi (face-to-face). Przeprowadzono je w mieszkaniach respondentów w odpowiednim języku narodowym. Przy gromadzeniu danych korzystano z pomocy CAPI (Computer Assisted Personal Interview) w tych krajach, gdzie użycie tej techniki było możliwe.

SKRÓT	PAŃSTWO	INSTYTUT	LICZBA RESPONDENTÓW	TERMIN REALIZACJI BADANIA		LUDNOŚĆ 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.022	25/09/2007	21/10/2007	8.650.994
BG	Bulgaria	TNS BBSS	977	25/09/2007	10/10/2007	6.671.699
CZ	Czech	Rep. TNS Aisa	1.106	24/09/2007	15/10/2007	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	999	30/09/2007	03/11/2007	4.411.580
DE	Germany	TNS Infratest	1.509	24/09/2007	17/10/2007	64.361.608
EE	Estonia	Emor	1.012	27/09/2007	22/10/2007	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	24/09/2007	17/10/2007	8.693.566
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.000	25/09/2007	21/10/2007	37.024.972
FR	France	TNS Sofres	1.036	22/09/2007	20/10/2007	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.007	24/09/2007	21/10/2007	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.045	26/09/2007	17/10/2007	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	500	24/09/2007	22/10/2007	596.752
CY(tcc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	25/09/2007	16/10/2007	157.101
LV	Latvia	TNS Latvia	1.006	25/09/2007	22/10/2007	1.418.596
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.016	24/09/2007	15/10/2007	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	502	24/09/2007	22/10/2007	374.097
HU	Hungary	TNS Hungary	1.000	27/09/2007	24/10/2007	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	24/09/2007	18/10/2007	321.114
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.005	24/09/2007	22/10/2007	13.030.000
AT	Austria	Österreichisches	1.015	24/09/2007	15/10/2007	6.848.736

		Gallup-Institut				
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	26/09/2007	17/10/2007	31.967.880
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.000	24/09/2007	21/10/2007	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.000	24/09/2007	18/10/2007	18.173.179
SI	Slovenia	RM PLUS	1.009	25/09/2007	21/10/2007	1.720.137
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.126	26/09/2007	11/10/2007	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.033	23/09/2007	21/10/2007	4.348.676
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.003	28/09/2007	21/10/2007	7.486.976
UK	United Kingdom	TNS UK	1.340	24/09/2007	21/10/2007	47.685.578
HR	Croatia	Puls	1.000	25/09/2007	21/10/2007	3.722.800
TR	Turkey	TNS PIAR	1.004	24/09/2007	21/10/2007	47.583.830
MK	Former Rep.Yugoslav of Macedonia	TNS Brima	1.009	22/09/2007	03/10/2007	1.596.267
TOTAL			30.281	22/09/2007	03/11/2007	446.002.288

W każdym kraju przeprowadzono porównanie uzyskanej próby z całą populacją. Dane na temat populacji uzyskano ze statystyk EUROSTATU bądź statystyk krajowych. We wszystkich krajach przeprowadzono procedurę ważenia próby stosując wagi zgodnie z rozkładami brzegowymi i łącznymi, opartymi na danych o ludności. We wszystkich krajach płeć, wiek, region statystyczny NUTS 2 i wielkość miejscowości zamieszkania zostały wprowadzone do procedury iteracyjnej. Do ważenia międzynarodowego (np. średniej UE) TNS Opinion & Social stosuje oficjalne dane o liczbie ludności, dostarczane przez EUROSTAT lub statystyki krajowe. Wielkości populacji wykorzystane w powtórnej procedurze ważenia podane zostały w powyższej tabelicy.

Przypominamy Czytelnikom, że wszystkie wyniki sondaży są jedynie szacunkami, których dokładność zależy od liczebności próby oraz obserwowanego rozkładu procentowego. Przy próbie około 1000 wywiadów, rzeczywiste odsetki wahają się w niżej podanych przedziałach ufności:

Obserwowany odsetek	10% lub 90%	20% lub 80%	30% lub 70%	40% lub 60%	50%
Przedział ufności	± 1,9 punktu	± 2,5 punktu	± 2,7 punktu	± 3,0 punktu	± 3,1 punktu

Ze względu na zastosowanie różnych metod zaokrąglania wyniki przedstawione na wykresach dla UE mogą różnić się o jeden punkt procentowy od przedstawionych w tekście.

KWESTIONARIUSZ

ZADAĆ PYTANIA QA1 DO QA16 W UE27 + TR + HR + CY (tcc) + FYROM

QA1 Czy spotykając się z przyjaciółmi, dyskutuje Pan(i) na tematy polityczne często, czasami czy nigdy?

(171)

często	1
czasami	2
nigdy	3
trudno powiedzieć	4

EB67.2 QA1

QA2 Jeżeli ma Pan(i) mocno ugruntowane poglądy na jakiś temat, to czy stara się Pan(i) przekonywać do nich swoich przyjaciół, krewnych, kolegów z pracy? Czy zdarza się to...?

ODCZYTAJ

(172)

często	1
od czasu do czasu	2
rzadko	3
nigdy	4
trudno powiedzieć	5

EB67.2 QA2

QA3 Czy, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan(i) bardzo zadowolony(a), raczej zadowolony(a), raczej niezadowolony(a) czy zupełnie niezadowolony(a) z życia, jakie Pan(i) prowadzi?

ODCZYTAJ

(173)

Bardzo zadowolony(a)	1
Raczej zadowolony(a)	2
Raczej niezadowolony(a)	3
Zupełnie niezadowolony(a)	4
Trudno powiedzieć	5

EB67.2 QA3

QA4: NIE ZADAWAJ PUNKTU 1 W CY(tcc) - ZADAJ PUNKT 2 TYLKO W CY(tcc)

QA4 Jak ocenił(a)by Pan(i) obecną sytuację w każdym z następujących obszarów?

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ - JEDNA ODPOWIEDŹ W WIERSZU)

	ODCZYTAJ	BARDZO DOBRZE	RACZEJ DOBRZE	RACZEJ ŹLE	BARDZO ŹLE	TRUDNO POWIEDZIEĆ
(174)	1 Sytuacja polskiej gospodarki	1	2	3	4	5
(175)	2	1	2	3	4	5
(176)	3 Sytuacja gospodarki europejskiej	1	2	3	4	5
(177)	4 Sytuacja na rynku pracy w Polsce	1	2	3	4	5
(178)	5 Stan środowiska naturalnego w Polsce	1	2	3	4	5
(179)	6 Sytuacja w zakresie świadczeń społecznych w Polsce	1	2	3	4	5

EB67.2 QA49 (ITEM 1 AND 2) - EB66.1 QA51 (ITEMS 3 - 6)

QA5: NIE ZADAWAJ PUNKTÓW 2 I 5 W CY(tcc) - ZADAJ PUNKTY 3 I 6 TYLKO W CY(tcc)

QA5 Jakie są Pana(i) oczekiwania odnośnie najbliższych dwunastu miesięcy? Czy najbliższe dwanaście miesięcy będzie lepsze, gorsze, czy takie same, jeśli chodzi o..?

	ODCZYTAJ	Lepsze	Gorsze	Takie same	Trudno powiedzieć
(180)	1 Ogólnie Pana(i) życie	1	2	3	4
(181)	2 Sytuację gospodarczą Polski	1	2	3	4
(182)	3	1	2	3	4
(183)	4 Sytuację finansową Pana(i) gospodarstwa domowego	1	2	3	4
(184)	5 Sytuację na rynku pracy w Polsce	1	2	3	4
(185)	6	1	2	3	4
(186)	7 Pana(i) osobistą sytuację zawodową	1	2	3	4

(187)	8	Sytuację gospodarczą Unii Europejskiej	1	2	3	4

EB67.2 QA4

NIE ZADAWAĆ QA6a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJŚĆ DO QA6b

QA6a	Jakie są Pana(i) zdaniem dwa najważniejsze problemy, wobec których stoi teraz Polska?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - MAKSYMALNIE DWIE ODPOWIEDZI)

(188-203)

Przestępczość	1,
Sytuacja gospodarcza	2,
Wzrost cen \ inflacja	3,
Opodatkowanie	4,
Bezrobocie	5,
Terroryzm	6,
Obronność \ Polityka międzynarodowa	7,
Budownictwo mieszkaniowe	8,
Imigracja	9,
Służba zdrowia	10,
Szkolnictwo	11,
Emerytury	12,
Ochrona środowiska	13,
Kwestie związane z energetyką	14,
Inne (SPONTANICZNIE)	15,
Trudno powiedzieć	16,

EB67.2 QA18a

DLA WSZYSTKICH

QA7	Ogólnie rzecz biorąc, czy obecnie Pana(i) zdaniem sprawy idą w dobrym czy w złym kierunku w ...?

(JEDNA ODPOWIEDŹ W WIERSZU)

	ODCZYTAJ	sprawy idą w dobrym kierunku	sprawy idą w złym kierunku	ani w dobrym, ani w złym (SPONTANICZNIE)	Trudno powiedzieć

(220)	1	Polsce	1	2	3	4
(221)	2	Unii Europejskiej	1	2	3	4

EB66.1 QA5

QA8: NIE ZADAWAĆ PUNKTÓW 5, 7, 11 i 12 w CY (Tureckiej Republice Cypru Północnego)

QA8	Teraz chciał(a)bym zapytać, na ile ufa Pan(i) pewnym instytucjom. O każdej z instytucji, które za chwilę odczytam, proszę powiedzieć, czy raczej jej Pan(i) ufa czy też nie?

	(ODCZYTAJ)	RACZEJ UFAM	RACZEJ NIE UFAM	TRUDNO POWIEDZIEĆ
(222)	1 Prasa	1	2	3
(223)	2 Radio	1	2	3
(224)	3 Telewizja	1	2	3
(225)	4 Internet	1	2	3
(226)	5 Wymiar sprawiedliwości \ polski system prawny	1	2	3
(227)	6 Policja	1	2	3
(228)	7 Wojsko	1	2	3
(229)	8 Instytucje religijne	1	2	3
(230)	9 Związki zawodowe	1	2	3
(231)	10 Partie polityczne	1	2	3
(232)	11 Polski rząd	1	2	3
	12 Sejm	1	2	3
(233)				
(234)	13 Unia Europejska	1	2	3
(235)	14 Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)	1	2	3
(236)	15 Stowarzyszenia konsumenckie	1	2	3

EB67.2 QA16 (ITEMS 1-4, 11-13) - EB66.3 QA18 (ITEM 10) - EB66.1 QA6 (ITEMS 5-9, 14, 15)

ZADAJ QA9a TYLKO W UE27 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA9b

QA9a	Dla każdego z poniższych stwierdzeń proszę powiedzieć, czy raczej się Pan(i) z nim zgadza czy też nie.

	(ODCZYTAJ)	RACZEJ SIĘ ZGADZAM	RACZEJ SIĘ NIE ZGADZAM	TRUDNO POWIEDZIEĆ
(237)	1 Mój głos liczy się w Unii Europejskiej.	1	2	3
(238)	2 Głos Polski liczy się w UE	1	2	3
(239)	3 Czuję się bardzo zaangażowany(a) w sprawy europejskie	1	2	3
(240)	4 Interesy Polski są w UE dobrze uwzględniane	1	2	3
(241)	5 Największe kraje mają największą władzę w UE.	1	2	3
(242)	6 Rozumiem, jak działa Unia Europejska.	1	2	3
(243)	7 W przyszłości Polska stanie się bardziej wpływowa w UE.	1	2	3

EB67.2 QA34a TREND MODIFIED

QA10: NIE ZADAWAĆ PUNKTU 2 W CY(tcc) - ZADAJ PUNKT 3 TYLKO W CY(tcc)

QA10 Ludzie mogą w różnym stopniu czuć się związani ze swoimi miastami lub wsiami, ze swoim krajem lub z Unią Europejską. Proszę powiedzieć, na ile Pan(i) czuje się związany(a)...

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ - JEDNA ODPOWIEDŹ W WIERSZU)

	ODCZYTAJ	bardzo związany(a)	raczej związany(a)	raczej niezwiązany(a)	w ogóle niezwiązany(a)	trudno powiedzieć

(251)	1	ze swoim miastem / miasteczkiem / wsią	1	2	3	4	5
(252)	2	z Polską	1	2	3	4	5
(253)	3		1	2	3	4	5
(254)	4	z Unią Europejską	1	2	3	4	5

EB67.2 QA33

NIE ZADAWAĆ QA11a I QA11b W CY (Tureckiej Republice Cypru Północnego) - CY (Turecka Republika Cypru Północnego) PRZEJŚĆ DO QA12

QA11a Ogólnie rzecz biorąc, czy jest Pan(i) bardzo zadowolony(a), raczej zadowolony(a), raczej niezadowolony(a) czy w ogóle niezadowolony(a) ze sposobu funkcjonowania demokracji w Polsce?

QA11b A jeśli chodzi o funkcjonowanie demokracji w Unii Europejskiej?

(WRĘCZ KARTĘ ZE SKALĄ - JEDNA ODPOWIEDŹ W KOLUMNIE)

	(255)	(256)
ODCZYTAJ	QA11a w Polsce	QA11b w Unii Europejskiej
bardzo zadowolony(a)	1	1
raczej zadowolony(a)	2	2
raczej niezadowolony(a)	3	3
w ogóle niezadowolony(a)	4	4
trudno powiedzieć	5	5

EB65.2 Q34a & b

DLA WSZYSTKICH

NIE ZADAWAĆ QA12a i QA13a w TR, HR, FYROM i CY (Tureckiej Republice Cypru Północnego) - FYROM, TR i HR PRZEJŚĆ DO QA12b - CY (Turecka Republika Cypru Północnego) PRZEJŚĆ DO QA12c

QA12a Ogólnie mówiąc, czy uważa Pan(i), że polskie członkostwo w Unii Europejskiej jest ...?

ODCZYTAJ

(257)

czymś dobrym	1
czymś złym	2
ani dobrym, ani złym	3
trudno powiedzieć	4

EB67.2 QA9a

QA13a Biorąc wszystko pod uwagę, czy powiedział(a)by Pan(i), że Polska skorzystała czy też nie skorzystała z członkostwa w Unii Europejskiej?

(258)

skorzystała	1
nie skorzystała	2
trudno powiedzieć	3

EB67.2 QA10a

DLA WSZYSTKICH

QA14 Ogólnie rzecz biorąc, czy Unia Europejska wywołuje w Panu(i) bardzo pozytywne, raczej pozytywne, neutralne, raczej negatywne, czy też bardzo negatywne skojarzenia?

(263)

bardzo pozytywne	1
raczej pozytywne	2
neutralne	3
raczej negatywne	4
bardzo negatywne	5
trudno powiedzieć	6

EB67.2 QA11

QA15 Czy kiedykolwiek słyszał(a) Pan(i) o...?

	(ODCZYTAJ)	TAK	NIE	TRUDNO POWIEDZIEĆ

(264)	1	Parlamencie Europejskim	1	2	3
(265)	2	Komisji Europejskiej	1	2	3
(266)	3	Radzie Unii Europejskiej	1	2	3
(267)	4	Trybunale Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich	1	2	3

(268)	5	Europejskim Rzeczniku Praw Obywatelskich	1	2	3
(269)	6	Europejskim Banku Centralnym	1	2	3
(270)	7	Europejskim Trybunale Obrachunkowym	1	2	3
(271)	8	Komitecie Regionów Unii Europejskiej	1	2	3
(272)	9	Komitecie Ekonomiczno-Społecznym Unii Europejskiej	1	2	3

EB67.2 QA13 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA18 (ITEMS 4-5, 7-9)

QA16 Proszę powiedzieć o każdej z tych instytucji, czy raczej jej Pan(i) ufa, czy raczej jej Pan(i) nie ufa?

	(ODCZYTAJ)	RACZEJ UFAM	RACZEJ NIE UFAM	TRUDNO POWIEDZIEĆ

(273)	1	Parlament Europejski	1	2	3
(274)	2	Komisja Europejska	1	2	3
(275)	3	Rada Unii Europejskiej	1	2	3
(276)	4	Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich	1	2	3
(277)	5	Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich	1	2	3
(278)	6	Europejski Bank Centralny	1	2	3
(279)	7	Europejski Trybunał Obrachunkowy	1	2	3
(280)	8	Komitet Regionów Unii Europejskiej	1	2	3
(281)	9	Komitet Ekonomiczno-Społeczny Unii Europejskiej	1	2	3

EB67.2 QA15 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA19 (ITEMS 4-5, 7-9)

Porozmawiajmy na inny temat.

ZADAJ PYTANIA QB W UE27 - POZOSTALI PRZEJŚĆ DO QA17

ZADAJ QA17 DO QA19 W UE27 + TR + HR + CY(tcc) + FYROM

QA17 O każdym z następujących stwierdzeń dotyczących Unii Europejskiej proszę powiedzieć, czy Pana(i) zdaniem jest ono prawdziwe czy fałszywe?

	(ODCZYTAJ)	PRAWDZIWE	FAŁSZYWE	TRUDNO POWIEDZIEĆ

(404)	1	UE składa się obecnie z 15 państw członkowskich.	1	2	3
(405)	2	Co sześć miesięcy inne państwo członkowskie obejmuje przewodnictwo w Unii Europejskiej	1	2	3

(406)	3	Do strefy euro należy obecnie 12 państw członkowskich	1	2	3

EB67.2 QA17 (ITEMS 1, 2)

DLA WSZYSTKICH W UE27 + TR + HR + CY(tcc) + FYROM

QA19	Czy ogólnie rzecz biorąc uważa Pan(i), że w Polsce ludzie są czy też nie są dobrze poinformowani o polityce europejskiej?

(ODCZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

	(411)
Bardzo dobrze poinformowani	1
Raczej dobrze poinformowani	2
Niezbyt dobrze poinformowani	3
W ogóle nie poinformowani	4
Trudno powiedzieć	5

EB67.2 QA22a (FILTER MODIFIED)-QUESTION ASKED TO A HALF OF THE SAMPLE

QC1	Ogólnie rzecz biorąc, czy uważa Pan(i), że polska(ie) ... mówi(a) o Unii Europejskiej zbyt dużo, tyle ile trzeba czy też zbyt mało?

(JEDNA ODPOWIEDŹ W Wierszu)

	(ODCZYTAJ)	zbyt dużo	tyle, ile trzeba	zbyt mało	trudno powiedzieć

(412)	1	stacje telewizyjne	1	2	3	4
(413)	2	stacje radiowe	1	2	3	4
(414)	3	prasa	1	2	3	4
(415)	4	strony internetowe	1	2	3	4

EB65.2 QA21 TREND MODIFIED

QC2	A czy myśli Pan(i), że polska(ie) ... przedstawia(ją) Unię Europejską zbyt pozytywnie, obiektywnie czy zbyt negatywnie?

(JEDNA ODPOWIEDŹ W Wierszu)

	(ODCZYTAJ)	zbyt pozytywnie	obiektywnie	zbyt negatywnie	Trudno powiedzieć

(416)	1	stacje telewizyjne	1	2	3	4
(417)	2	stacje radiowe	1	2	3	4
(418)	3	prasa	1	2	3	4
(419)	4	strony internetowe	1	2	3	4

EB65.2 QA22 TREND MODIFIED

PODPRÓBA A: ZADAJ PUNKT 10 - PODPRÓBA B: ZADAJ PUNKTY 11 I 12

NIE ZADAWAĆ QA20a W CY(tcc) - CY(tcc) PRZEJŚĆ DO QA20b

QA20a Proszę powiedzieć, czy Pana(i) zdaniem decyzje dotyczące każdej z niżej wymienionych dziedzin, powinny być podejmowane przez rząd Polski, czy też wspólnie w ramach Unii Europejskiej?

	ODCZYTAJ ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ	RZĄD POLSKI	WSPÓLNIE W UE	TRUDNO POWIEDZIEĆ

(420)	1	Zwalczanie przestępczości	1	2	3
(421)	2	System podatkowy	1	2	3
(422)	3	Walka z bezrobociem	1	2	3
(423)	4	Zwalczanie terroryzmu	1	2	3
(424)	5	Obronność i polityka zagraniczna	1	2	3
(425)	6	Imigracja	1	2	3
(426)	7	System szkolnictwa	1	2	3
(427)	8	Emerytury i renty	1	2	3
(428)	9	Ochrona środowiska naturalnego	1	2	3
(429)	10	(PODPRÓBA A) Opieka społeczna i zdrowotna	1	2	3
(430)	11	(PODPRÓBA B) Opieka zdrowotna	1	2	3
(431)	12	(PODPRÓBA B) Opieka społeczna	1	2	3
(432)	13	Rolnictwo i rybołówstwo	1	2	3
(433)	14	Ochrona konsumentów	1	2	3
(434)	15	Badania naukowe i nad technologiami	1	2	3
(435)	16	Wsparcie regionów, w których występują problemy gospodarcze	1	2	3
(436)	17	Energetyka	1	2	3
(437)	18	Konkurencja	1	2	3
(438)	19	Transport	1	2	3
(439)	20	Gospodarka	1	2	3
(440)	21	Walka z inflacją	1	2	3

EB67.2 QA20a TREND MODIFIED

DLA WSZYSTKICH

QA21	Proszę powiedzieć, czy Pana(i) zdaniem Unia Europejska odgrywa pozytywną rolę, negatywną rolę, czy też nie odgrywa ani pozytywnej, ani negatywnej roli dla każdej z następujących dziedzin w Polsce?

	(ODCZYTAJ)	POZYTYWNA ROLA	NEGATYWNA ROLA	ANI POZYTYWNA, ANI NEGATYWNA ROLA	TRUDNO POWIEDZIEĆ

(462)	1	walka z przestępczością	1	2	3	4
(463)	2	transport publiczny	1	2	3	4
(464)	3	sytuacja gospodarcza	1	2	3	4
(465)	4	wzrost cen \ inflacja	1	2	3	4
(466)	5	opodatkowanie	1	2	3	4
(467)	6	walka z bezrobociem	1	2	3	4
(468)	7	walka z terroryzmem	1	2	3	4
(469)	8	obronność i polityka zagraniczna	1	2	3	4
(470)	9	budownictwo mieszkaniowe	1	2	3	4
(471)	10	imigracja	1	2	3	4
(472)	11	system opieki zdrowotnej	1	2	3	4
(473)	12	szkolnictwo	1	2	3	4
(474)	13	emerytury	1	2	3	4
(475)	14	ochrona środowiska	1	2	3	4

EB65.2 QA29

QA22	Jaka jest Pana(i) opinia na temat każdego z poniższych stwierdzeń? Dla każdego stwierdzenia proszę powiedzieć, czy jest Pan(i) za czy przeciw.

	(ODCZYTAJ ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ)	ZA	PRZECIW	TRUDNO POWIEDZIEĆ

(476)	1	Europejska Unia Monetarna z jedną walutą - euro	1	2	3
(477)	2	Wspólna polityka międzynarodowa państw członkowskich UE wobec innych krajów	1	2	3
(478)	3	Wspólna polityka obronna i bezpieczeństwa państw członkowskich UE	1	2	3
(479)	4	Dalsze rozszerzenie UE poprzez przyłączenie innych krajów w przyszłych latach	1	2	3
(480)	5	Tempo budowania Europy szybsze w jednej grupie krajów niż w innych krajach	1	2	3

EB67.2 QA27 TREND MODIFIED

QA23	Unia Europejska ma już Wspólną Politykę Zagraniczną i Bezpieczeństwa oraz Europejską Politykę Bezpieczeństwa i Obrony. Obecnie trwa debata na temat tego, jak daleko powinny być one rozwinięte. Czy raczej się Pan(i) zgadza czy raczej nie zgadza z każdym z poniższych stwierdzeń?

	ODCZYTAJ ZMIENIAJĄC KOLEJNOŚĆ	RACZEJ SIĘ ZGADZAM	RACZEJ SIĘ NIE ZGADZAM	TRUDNO POWIEDZIEĆ

(481)	1	Polityka zagraniczna UE powinna być niezależna od polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych.	1	2	3
(482)	2	UE powinna mieć wspólną politykę imigracyjną wobec osób spoza UE.	1	2	3

EB67.2 QA39 TREND MODIFIED

QA24	Czy myśli Pan(i) bardzo optymistycznie, raczej optymistycznie, raczej pesymistycznie czy bardzo pesymistycznie o przyszłości Unii Europejskiej ...?

(TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ)

	(483)
Bardzo optymistycznie	1
Raczej optymistycznie	2
Raczej pesymistycznie	3
Bardzo pesymistycznie	4
Trudno powiedzieć	5

EB67.2 QA37

QA25	Integracja europejska w ostatnich latach skupiała się na różnych sprawach. Na które kwestie instytucje europejskie powinny, Pana(i) zdaniem, w najbliższych latach położyć nacisk, aby w przyszłości wzmocnić Unię Europejską?

(WRĘCZ KARTĘ - ODCZYTAJ - ZMIENIAJ KOLEJNOŚĆ - MAKSYMALNIE 3 ODPOWIEDZI)

	(484-498)
Rynek wewnętrzny	1,
Polityka kulturalna	2,
Europejska polityka zagraniczna	3,
Europejska polityka obronności	4,
Sprawy dotyczące imigracji	5,
Europejska polityka w dziedzinie edukacji	6,
Sprawy dotyczące środowiska naturalnego	7,
Energetyka	8,
Solidarność z biedniejszymi regionami	9,

Badania naukowe	10,
Sprawy społeczne	11,
Walka z przestępczością	12,
Żadne z tych (SPONTANICZNIE)	13,
Inne (SPONTANICZNIE)	14,
Trudno powiedzieć	15,

EB67.2 QA41